

Jó Pajtás

2017. IV. 13.

71. évf., 12. szám

Fotó: Buzás Mihály

MUZSLYÁN JÁRTUNK

*A citera mögött a Kisbanda együttes
és oktatójuk: Lele József*

HÚSVÉTVÁRÁS

**Az kapja a piros tojást, aki a legszebb verset mondja
Mit jelképeznek a húsvéthoz kötődő állatok?**

MAGUNK KÖZÖTT

Teljesítményfokozás? De, hogyan?

Ünnepre hangolódva

Húsvétkor ünnepli a kereszténység Jézus Krisztus feltámadását. A húsvét a legrégebbi keresztény ünnep, és egyúttal a legjelentősebb az egyházi év ünnepeinek sorában.

A nagycsütörtök Krisztusnak az Olajfák hegyén történt elfogatását idézi emlékezetünkbe.

Nagypéntek Krisztus Pilátus általi halálra ítéelésének, megostorozásának és keresztthalálának a napja.

Nagyszombat este körmenetekkel emlékezik meg a keresztény világ arról, hogy Jézus – amint azt előre megmondta – harmadnap, azaz húsvétvasárnap hajnalán feltámadt halottaiból.

A húsvét megünneplésére a szabadkai J. J. Zmai iskola 3. c osztályának növendékei is készültek. Hogyan? Íme, lerajzolták:

Gábrity Tímea

Sütő Valentina

Ivankov Lilla

Kuti Lili

Áldott húsvéti ünnepeket kívánunk minden olvasónknak, a szülőknek, nagyszülőknek és a pedagógusoknak, valamint lapunk minden kedves barátjának.

FELHÍVÁS

A 21. KÖKETÁNC énekes népi játék- és néptáncvetélkedőn való részvételre

A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének népzenei szakosztálya huszonegyedik alkalommal hirdeti meg az általános iskolások énekes népi játék- és néptánc vetélkedőjét.

A jelentkezők a következő kategóriákban és korcsoportokban versenyezhetnek:

1. énekes népi gyermekjáték – nagycsoportos óvodások, alsósok;
2. néptánc – alsósok, felsősök;
3. népszokások – mindhárom korcsoport, lehet vegyes is.

A vegyes és felsős korcsoportokban a fellépőknek legfeljebb a tíz százaléka lehet középiskolás tag. Szóló kategória ezúttal nem lesz.

A fellépők legfeljebb 5 perces műsort adhatnak elő. A csoportok létszáma nem haladhatja meg a 30-at. A kísérőzenekarok életkora nem számít, élő zenei kíséret vagy a csoport önálló éneke jön számításba. Egyénileg, csoportosan, iskolánként vagy művelődési egyesület által lehet benevezni. A vetélkedőt 2017. május 26-án és 27-én tartjuk az óbecsei Petőfi Sándor Magyar Kultúrkörben. A versenyt szakzsűri értékeli és véleményezi. A jelentkezési határidő 2017. április 30.

Bővebb tájékoztatást a 064/81-95-216-es mobiltelefonon kaphatnak Szabó Gabriellánál. A jelentkezéseket a következő címre várjuk: Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör, Nikola Tesla 38., Pf. 51., 21220 Óbecse, a borítékra írják rá: KÖKETÁNC. Elektronikus levélben a szabogabriella848@gmail.com címre jelentkezhetnek.

A benevezésben a következő adatokat kérjük: a csoport neve, az iskola vagy művelődési egyesület neve, lakcím, irányítószám, telefon, felkészítő pedagógus, művészeti vezető, koreográfus, a csoport létszáma, a zenekar létszáma, kísérő hangszerek, az összeállítás címe, a műsor ideje, kategória, korcsoport.

Eljött a szép húsvét reggele,
Feltámadásunk édes ünnepe.
Ünnepelő ruhákba öltöztek a fák,
Pattognak a rügyek, s virít a virág.
A harang zúgása hirdet ünnepet,
Egy kismadár dalol a zöld rétek felett.
Áldott húsvéti ünnepet!

(népköltés)

László Noémi

Kérdezz-felelek

Mi a tavasz? Nem tudom.
Szálló cseresznyeszirmok,
ugrándozó verebek,
tükröződés a tavon.

Mi a tavasz? Porcicák,
rüggyel rakott fűzfaág,
rúgkapáló kiscsikó,
fűzöld összevisszaság.

Mi a tavasz? Trappolás,
óriás kürtőskalács,
vattacukor, fagyó, fánk,
napsugaras habzsolás.

Kinyílt az aranyeső,
Én voltam ma a legelső,
Aki korán reggel
Locsolkodni kelt fel.
Minden szőke, barna lány,
Mint a piros tulipán
Virulva viruljon,
Rózsapermet hulljon.
Íme, itt a kölni,
Szabad-e locsolni?

(népköltés)

Nagyálmós Ildikó

Locsolóvers

Illatos virágok,
eljöttem hozzátok,
meglocsollak menten,
ha ti is akarjátok.
Valaki azt súgta,
hogy ebben a házban
oly szépek a lányok,
mint a tündérvárban.
Kérem, hogy örökkön-
örökké jó legyen
szavatok, szívetek,
érzékeny lelketek.
E szerény sorokkal
emígy köszöntelek,
festett pirosostoját –
nem kérek egyebet.

Tartozni kell valahová

Húsz év alatt hatszáz diákszínpados Újvidéken

Tavaly volt 20 éves az Újvidéki Színház Színes Szilánkok Diákszínpada. A színjátszók vezetőjével, **Figura Teréziával** arról beszélgettünk, miért hasznos, ha már gyerekként belekóstolunk a színjátszásba. Azt is megtudtuk, milyen előadást készítenek a kiscsoportosok.

Hányan fordultak meg eddig a deszkáitokon, és mekkora jelenleg a létszám?

– A 20 év alatt megközelítőleg 600 gyerek volt már részese a mi kis mozgalmunknak. Ebben a pillanatban 47 aktív tagja van a diákszínpadnak, három csoportban dolgozunk. A legkisebbek 13-an vannak, a középső korosztály az általános iskolák felsőseiből áll, a legnagyobbak csoportja pedig középiskolásokból és egyetemistákból. Ebben a pillanatban 27 éves a legidősebb tag, de ez a felső határ.

Mióta vagy a diákszínpad vezetője, és miért szeretsz gyerekekkel foglalkozni?

– Tulajdonképpen a diákszínpad kezdetei óta itt vagyok. Akkor még tanultam a mesterséget az alapítótól, és hat év után vettem át a vezetést. Tizenötödik éve, hogy irányítom és szervezem a diákszínpad munkáját. Nem cserélném el az életben semmiért ezt a munkát, bármennyire is fárasztónak tűnik időnként, és bármennyire is kimerítő tud lenni a gyerekek energiája. Anynyira sokat be tudunk tölteni színpantani abból a naiv, nagyon pozitív, határtalan energiából, ami a felnőttekből már kiveszett! Itt egy kicsit mi is vissza- és beletanulhatunk mindabba, amit elfelejtettünk vagy ami már automatikussá vált számunkra. Ezeket az érzéseket nekik köszönhetően vissza tudom csalni az életembe. Ők pedig, remélem, tanulnak tőlem, tőlünk, akik dolgozunk velük.

Hogyan kell elképzelni a diákszínpadon zajló munkát? Munka ez, vagy inkább kapcsolódás, közös időtöltés?

– Időnként kikapcsolódás, mert muszáj lazítani, de nagyon komoly munka is. Fontos, hogy a gyerekek annyira jól érezzék magukat, hogy kedvük legyen visszajönni a következő próbára, meg a rá következőre, meg hónapokon keresztül dolgozni, dolgozni, dolgozni, és ez ne váljon unalmassá, rutinszerűvé. A leg-

Figura Terézia (balról) munkatársunkkal

kisebb csoporttal a legnehezebb foglalkozni, mert számukra muszáj, hogy érdekes legyen. Ők alsósok, 7–10 évesek. Ez a legkritikusabb csoport: megmondják, ha unatkoznak, ha fáradtak, ha éhesek, ha szomjasak, ha bármi bajuk van. Úgyhogy ilyen szempontól a legnehezebb velük dolgozni, viszont annyi mindent visszaadnak, olyan lelkesek és aranyosak tudnak lenni. Az idősebb csoportok már nem

tudják ezt a fajta leegyszerűsített lelkesedést nyújtani, ők már tudatosan dolgoznak.

Mit tanulhat itt egy kisiskolás, és miért ajánlanád a gyerekeknek, hogy csatlakozzanak hozzátok?

– Az első és legfontosabb – főként Újvidéken és környéken –, hogy szépen beszéljünk magyarul. A másik fontos dolog az, hogy ne az utca nevelje a gyerekeket. Jöjjenek be ide, tanuljanak egy kis kultúrát, művelődjenek, tanulják meg értékelni azt, ami körülveszi őket. Ha akár csupán megsejtik, hogy mi a különbség az igaz művészet és a giccs között, amire itt felhívjuk a figyelmüket, akkor az már számukra is óriási sikerélmény. A harmadik fontos tényező, hogy ezek a gyerekek tulajdonképpen egy csapat, egy baráti társasággá kovácsolódnak össze. Nekem a korábbi generációk kapcsán nagyon szép élményeim vannak, ők együtt jártak nyaralni, telteni, amikor már idősebbek lettek. És szép az is, hogy akik húsz évvel ezelőtt voltak diákszínpadosok, most a gyerekeiket hozzák. Ez is

Miért szeretsz a Színes Szilánkok Diákszínpadra járni?

Vajda Laura, az újvidéki Petőfi Sándor Általános Iskola, 3. osztályos tanulója: Már nagycsoportos ovis korom óta járok ide. Jó barátokozni, itt sok barátot lehet megszerezni. Viccelődünk, megtanulunk lefagyni, műsírast csinálni. Eddig négy előadásban szerepeltem. Szeretek szerepelni, de néha azért izgulok.

Živanac Beren, az újvidéki Petőfi Sándor Általános Iskola, 2. osztályosa: Négy éve járok ide. Azért szeretem, mert sok előadást csinálunk, mindenféle jelenetek vannak a próbákon. Sok minden másról lemaradok, például a sportról, de nem baj.

egy óriási sikerélmény. Itt nem a szigor meg a fegyelem az elsődleges, hanem az, hogy megszeressük és tiszteljük egymást, hogy megbecsüljük egymás értékeit és tiszteletben tartjuk azt is, hogy nem vagyunk egyformák. Hogy tudjuk egymást szeretni az összes hibánkkal, az összes „másságunkkal” együtt. Nagyon érdekes, és ezt többször is mondták már a szülők, hogy a gyerekek felhasználják az itt tanultakat az iskolában. Lehet, hogy az alsóbb osztályokban még nem, de a felsőben már tudatosan, technikaként használják. Nagyon sok a lámpalázás gyerek napnapság. Ha itt el tudjuk azt érni, hogy nyerjen egy olyan fokú magabiztosságot, amikor már nem fog izzadni a tenyere felelés közben, az már egy siker. A dadogást például le tudjuk minimalizálni, mert sokaknál a dadogás az izgalomtól, a stresszhelyzetből jön, és nem egy fizikai prob-

léma. Ha magabiztosabbak, nyitottabbak a világ felé a gyerekek, sokkal könnyebben veszik az akadályokat, mert a mai világ tele van stresszhelyzetekkel.

Mesélj az új bemutatóról: mit és mikor láthat a közönség?

– A Karinthy-homage bemutatója április 26-án 17 órai kezdettel lesz az Újvidéki Színház kistermében. A legfiatalabb csapattal készítjük. Miután az elmúlt időszakban dolgoztunk egy kicsit a testen, a hangon, a mozgáson, a színpadi jelenlétben, úgy gondoltam, most eljött annak az ideje is, hogy többet foglalkozunk a szöveggel. Karinthy Frigyes Tanár úr kérem című műve az előadás alapja. Azért homage (ejtsd: omázs, vagyis tiszteletadás), mert ez egy összefoglalója annak, ahogyan Karinthy látta az iskolarendszert, és annak is, ahogyan mi látjuk a 21.

századi iskolarendszert, annak hiányosságait és jó oldalait. Apró kis jelekkel mutatunk rá arra, hogy mit lehetne másként, vagy mi az, amiben talán jobban el kellene merülni, melyek azok a technikák, amelyek révén javulhatna az oktatás. Karinthy az az ember, akire felnézünk, és aki egy vicces helyzetet teremtett az egészsből. Mi tulajdonképpen – habár ez a nehezebb – a humoron keresztül mutatjuk meg azt, amiről beszélni szeretnénk. Könnyű a színpadon sírni, szomorúnak lenni, de komolyan maradni, miközben humorizálunk, viccelődünk, az azért egy óriási kihívás, pláne ilyen kis gyerekeknek. Úgyhogy most ezen dolgozunk, ezt gyúrjuk, gyúrjuk nagyon-nagyon, hogy egyenként is, meg csapatban is úgy tudjanak funkcionálni, hogy mindenki büszke legyen a teljesítményére.

Kép és szöveg: Fehér Dorottya

Óbecseiek sikere a Mislša nevű országos matematikaversenyen

Az óbecsei Petőfi Sándor iskola tanulói is részt vettek a belgrádi Archimedes Matematika Társaság Mislša nevű, országos szintű versenyén. **Nacsa Erika** matematika-tanárnő elmondása szerint a sok gyakorlás meghozta gyümölcsét, az eredmény nem maradt el még így sem, hogy nagy volt a konkurencia.

Az ötödikesek közül Szerbia területéről 5274 tanuló vett részt a versenyen, közülük 192-en oklevelet vihetek haza, közöttük **Tarján Orsolya** és **Ördög Noémi** óbecsei petőfisek. A hetedikes diákok kategóriájában 3041 tanuló versenyzett, 19-en harmadik helyezést értek el, közöttük van **Tojzán Sándor** is. Ezenkívül összesen 75 diákot részesítettek dicséret oklevélben, közöttük **Varnyú Emesét!**

K. E.

A tanárnő és a díjazottak: Sándor, Orsolya, Noémi, Emese

Az kapja a piros tojást, aki a legszebb verset mondja

Nehogy azt higgyétek, hogy azóta várják az emberek a húsvétot, a tavaszt, amióta fölvtették a kereszténységet. Amikor még pogányok voltak, akkor is örömmel várták a hosszú, kemény tél után a rügyfakadást. Radnóti Miklós, a nagy magyar költő a Pogány köszöntő című versében 87 évvel ezelőtt így fogalmazott:

*... Megmosakodtunk! tornyok között,
fákon pihenő szélben és most
megőszült fák közt csókokkal tarkán
pogány szemekkel kitavaszkodtunk!*

*A testünket nézd! együtt fakad a
rüggyel drága hús és napba dobált
csókjaink után boldog torokkal
így, istentelenül fölsikoltunk!*

Radnóti a tavaszt, a megújulást várta, mi mindkettőt: a jó időt is és a húsvétot, s a vízbehányó hétfőt. A víz tisztító, gyógyító és termékenységvarázsló erejébe vetett hit az alapja a vízzel kapcsolatos cselekményeknek. A lányok húsvéthétfői meglocsolása is tulajdonképpen egészség-, szépségvarázslás. A fiatalság valamikor a húsvéthétfőt a legnagyobb örömmel várta. Az egész falu kedves szórakozása volt a locsolkodás. Hogy ez hogyan történt régen, arra a húsvéthétfő régi neve is emlékeztet: a kalendáriumokba vízbevető vagy vízbehányó hétfő néven jegyezték be. Ha nem is dobálták a lányokat a vízbe, de a kúthoz hurcolták, és jól nyakon öntötték őket egész vödör vízzel. A lányok sikoltoztak, tettették, hogy félnek, de kimaradni a locsolásból nagy szégyent jelentett volna. Tehát ötven-hatvan évvel ezelőtt, s újabban manapság is néhol vödörrel, hideg vízzel öntözték meg a lányokat. Félték is a hideg víztől, de szomorú lett volna az, akit senki sem öntöz meg. Az volt a népszerű lány, akit sokan meglocsoltak.

Arról, hogy manapság hogyan is történik a locsolkodás, miért várják a húsvétot, szívesen mesélnek az óbecsei Zdravko Gložanski iskola hatodikosai, **Horvát Regina** magyartanárnő tanítványai: **Koós Ágnes, Kiss Amanda, Mészáros Luca, Palotás Márton, Tóth Stefán, Béda Balázs, Pál Krisztián és Nagy Ricsárd.**

Ágnes nagyon várja a húsvétot, hátha az idén sok locsolkodó jön.

– Szeretem a húsvétot – jelenti ki elsőként Ágnes. – Ha húsvét, akkor sonka, tojás! Igen, apukám szokta főzni a sonkát, a mamámmal meg sok tojást festünk. Tavaly összesen 78-at festettünk. Sajnos nem jött senki meglocsolni. Azért az idén is festünk, remélem eljönnek a fiúk.

Amanda is várja húsvét hétfőjén a locsolkodókat, akik még verset is szoktak mondani.

– Mi is sok tojást szoktunk festeni, s annak adom a piros tojást, aki a legszebb verset mondja. Zöld erdőben jártam, kék ibolyát láttam, el akar hervadni, szabad-e locsolni? Ezt, meg más locsolóverseket is szoktak mondani. A szimpátiámnak is piros tojást szoktam adni, ami a szerelem jelképe. Elvárom az idén is!

Luca is örül a húsvétrának, neki is kedvence a főtt sonka és a tojás, tormával.

– Anyukám szokta megfőzni a tojást, sonkát. Nagyon szeretem tormával. Amikor kisebb voltam, ajándékot is hozott a nyuszi, de manapság azt hoz, amit szeretnek: terepmintás nadrágot.

Márton is a locsolkodásért várja a húsvétot, számára nagy élmény elmenni a barátokkal meglocsolni a lányokat.

– Tavaly még ajándékot is hozott a nyuszi, kosárlabdát, biciklit. Amikor kicsi voltam, s amikor még hittem a nyuszimesében, érdekesebb volt. Húsvét hétfőjén összegyűnünk a haverokkal, s együtt megyünk a lányokhoz locsolkodni. Piros tojást, pénzt, édességet szoktunk kapni. Tavaly kétezer dinár összejött. Gyűjtöm. Ha valamire szükségem van, megveszem.

Stefánnak legjobban a locsolkodás tetszik.

– Szeretem ezt az ünnepet, jó be lehet lakmározni, meg mindig kapok ajándékot is. Tavaly sokit meg ruhát kaptam. Én nem vízzel, hanem finom parfümmel szoktam locsolkodni. Ezt szeretik a lányok. Sok piros tojást meg csokit kaptam. A mamámtól meg az ismerősöktől

pénzt. Összejött vagy 1500 dinár, s egy focilabdát vettem rajta.

Balázs is várja a húsvéthétfőt. Most már ő is a barátokkal megy meglocsolni a lányokat.

– Mikor kicsi voltam, apukámmal és a testvéremmel mentünk locsolkodni, de ma már a barátokkal. Volt, hogy vízzel locsolkodtam, de az nem teszik a lányoknak, s ma már parfümmel. A mamámtól pénzt is szoktam kapni, s valami okos dolgot vettem eddig rajta. Idén is megyünk a barátokkal meglocsolni a lányokat, no meg a szimpátiámat is. Biztos, hogy piros tojást kapok tőle. Krisztián szerint is szép ünnep a húsvét, neki már nem hoz ajándékot a nyuszi, hanem pénzt kap a szüleitől, és azt vesz rajta, amit szeretne.

– Én is szeretem a locsolkodást, meglocsoljuk a lányokat, anyukámat, meg a mamákat. Biztos, hogy sok piros tojást kapok én is, meg pénzt. Nem költöm el hiábavalóságra, gyűjtöm, szeretnék majd venni játékkonzolt.

Ricsi tavaly nem parfümmel ment locsolkodni.

– Én is a locsolkodást szeretem a legjobban. Tavaly traktorral mentünk a rokonokkal, a testvéremmel, apukámmal, a barátokkal. Három hordó vizet vittünk, meg sok vödört. Meglocsoltuk a samus és petőfis nyolcadikos lányokat. Volt sikoltozás, meg sikoltozás! Idén már parfümmel megyek locsolkodni.

A lányoknak kívánunk minél több locsolkodót, hogy minél szebbek legyenek!

Koncz Erzsébet

Népes volt a jubileumi szavalóverseny az újvidéki Petőfiben

Az újvidéki Petőfi Sándor Magyar Művelődési Központ tizedszer is megszervezte a Petőfi Sándor szavalóversenyt. A megmérettetést április 1-jén tartották, és nem kevesebben, mint 102-en jelentkeztek. Az általános iskolásokat négy korcsoportba osztották: 1-2., 3-4., 5-6., 7-8. osztályosokra, ezenkívül a középiskolások és az egyetemisták is versengtek. Teljesítményüket az **Ábrahám Irén, Figura Terézia és Perpauer Attila** összetételű zsűri bírálta el.

A verseny eredménye:

I. korcsoport: 1. Dolinka Zita (József Attila Á. I., Újvidék), 2. Csévári Nina és Varga Szítár Hanna (Kókai Imre Á. I., Temerin), 3. Bába Kristóf (Petőfi Sándor Á. I., Újvidék) és Szép Benedek (Kókai Imre Á. I., Temerin). Különdíj: Varga Martin (Kókai Imre Á. I., Temerin), a Magyar Nemzeti Tanács különdíja: Trkulja Teofil (Petőfi Sándor Á. I., Újvidék).

II. korcsoport: 1. Vajda Laura (Petőfi Sándor Á. I., Újvidék), 2. Bába Lujza (Petőfi Sándor Á. I., Újvidék) és 3. Biacs Natália (Kókai Imre Á. I., Temerin). Különdíj: Miskolci Bálint (Majsai úti Á. I., Szabadka), az MNT díja: Ivić Aleksandar (Petőfi Sándor Á. I., Újvidék) és Rašković Damian (József Attila Á. I., Újvidék)

III. korcsoport: 1. Pásztor Dávid (Kókai Imre Á. I., Temerin), 2. Lukács Melissza (Kókai Imre Á. I., Temerin) és 3. Gyűlvézi Réka (Petőfi Sándor Á. I., Újvidék). Különdíj: Erős Oszkár (Kókai Imre Á. I., Temerin), Lavros Tímea (József Attila Á. I., Újvidék) és Juhász Emina (Petőfi Sándor Á. I., Magyarcsérnye). Az MNT díja: Gyurin Neo (József Attila Á. I., Újvidék).

IV. korcsoport: 1. Fenyvesi Petronella (Petőfi Brigád Á. I., Kúla), 2. Gyenge Júlia (Petőfi Sándor Á. I., Újvidék), 3. Tóth Lívია (Kókai Imre Á. I., Temerin). Különdíj: Erdős Levente (József Attila Á. I., Újvidék), az MNT díja: Sziveri Éva (Kókai Imre Á. I., Temerin).

Zenedés kirándulás

Egy szerdai napon kirándulni voltam a zenedés osztállyal Újvidéken.

Először elmentünk egy múzeumba, ahol nagyon szép képek vannak. Mi voltunk az elsők, akik bementek. Utánunk jött még egy csoport. Míg ők benn voltak, mi sétáltunk a városban. Láttunk egy boltot, ahol hangszerket készítenek és árulják is őket. Amikor a másik osztály is kijött a múzeumból, elmentünk a Mekibe, ahol én mikszet rendeltem (hamburgert és fagyit) meg kolát. Sétálgattunk tovább és lefényképeztünk Jovan Jovanović Zmaj szobra előtt. Majd megnéztük Mozarttól a Varázsfuvolát. Nagyon érdekes volt, mert mi is a színpadon voltunk, amikor az előadás tartott.

Remélem, hogy jövőre ismét elmegyünk.

**Szakáll Hargita, 3. osztály,
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

Műhelymunkán

2017. március 30-án műhelymunkára mentünk az osztállyal a Raichle-palotába. Jasmina néni már nagyon várt minket, hogy vetíthesen nekünk arról, hogy régen hogyan készült a tapéta, majd végigvezetett bennünket a kiállításon. Utána színes papírt osztott. Én lilát választottam. Színes szalagokat ragasztottam rá, ezekkel több részre osztottam a papírt. A formákba tengeri állatokat rajzoltam ceruzával, majd fekete filccel átrajzoltam és faszínessal kiszíneztem. Sok állat volt a rajzomon: medúza, csikóhal, hal meg tengeri csillag. Jasmina néninek tetszett a művem.

Sikeres műhelymunka volt.

Kávai Renáta, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Gyermekkori emlék

Közeleg a húsvét ünnepe. A családommal egyik hétvégén a gyermekkori emlékekről beszélgettünk.

Szüleim elmeséltek egy húsvétal kapcsolatos családi történetet, ami az ő emlékezetükben még tisztán él. Amikor még kicsi voltam, minden húsvétkor füvet szedtem egy kosárba, amit aztán a lépcsőház legfelső fokára helyeztem. A kosárba még répát, salátát és egy kis tál vizet is tettem. Minden órában megnéztem, hogy járt-e már nálam a nyuszi, megette-e a neki szánt uzsonnát. Többször kellett csalódottan bejelentenem szüleimnek, hogy nincs semmi változás a kosár környékén. Amikor már azt hittem, hogy a nyuszi megfeledkezett rólam, anya berohant a szobába, és izgatottan azt mondta, hogy valami zörejt hallott a lépcsőház felől. Félve, de izgatottan sétáltam ki az előszobába szüleimmel. Amikor közelebb mentem a kosárhoz, megláttam benne a sok ajándékot: csokit, cukorkát és sok más édességet húsvéti csomagolásban. Így ment ez évről-évre, ám egy tavaszi nagytakarítás során minden megváltozott. Az én részem volt az éléskamra. Az egyik polcon megláttam egy csomagot. Levettem, sok édesség volt benne nyuszis csomagolópapírban. Azonnal világossá vált számomra, hogy nem a nyuszi hozza az ajándékokat. Szüleimhez fordultam magyarázatra várva.

A mostani beszélgetés során jöttem rá arra, hogy szüleim valójában nem akartak becsapni engem, hanem egy szép gyermekkori emlékekkel ajándékoztak meg.

Apró Stefánia, 6. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Locsolóhétfő

*Húsvéthétfőn locsolkodunk
a lányoknak örömet hozunk.
Minden lányt meglocsolunk,
de verset is mondunk.
Sok-sok piros tojást kapunk,
igazán rá is dolgozunk.*

**Peller Dénes, 5. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Tükör előtt

Amikor belenézek a tükörbe, látok egy szőke hajú, vidám lányt, aki nem azért mosolyog, mert elégedett magával, hanem mert viccesen néz ki.

Ha összefogja vagy befonja a haját, kilógnak a babahajszálak, amik ellen sajnos nem tud mit tenni. A hajszínével pedig azért nincs megelégedve, mert senki sem tudja róla elmondani, hogy milyen színű. Ő maga azt állítja, hogy szőke, de mások vagy sötétszökevény, vagy világosbarnának látják. A haja csak nyáron néz ki elfogadhatóan, mert akkor a napsütéstől kivilágosodik. Télen viszont szinte barna. Általában nem nagyon szokott ilyesmikkel foglalkozni. Ami a leginkább zavarja, az a szeme. Folyton karikás. Hiába piheni ki magát, ott maradnak a lila karikák a szeme alatt. Sűrűn szokott nevetni, általában jó kedve van. Amikor mosolyog, a szemei nagyon picire összehúzódnak. Őt ez azért zavarja, mert szerinte csúnyán néz ki. Az se túl szép, amikor nevet, és kilátszik a csúnya foga. Nem a foggal van problémája, hanem azzal, hogy nem ott van, ahol kellene, hogy legyen, sokkal hátrébb van. Ezért ott egy lyuk, és úgy néz ki, mintha már 3 hónapja nem nőtt volna ki a foga. Nevetséges. A következő, amit megfigyel magán, az a körme. Régebben festette, 1-2 napig szép volt, viszont utána elkezdett kopni, ő pedig nem mosta le egy ideig. Lusta volt hozzá. Pár hónap után azt figyelte meg, hogy a körme töredezik, ezért most már nem festi. Sokkal jobb neki így, legalább nem kell folyton arra figyelnie, hogy lekoptott-e. Míután ezeket mind megfigyelte magán, tovább mosolyog. Hogy miért? Mert elfogadta a saját hibáit.

Igyekszik mindenben a jót nézni, és pozitív maradni minél tovább.

Lasztovcics Anett, 7. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Miért szeretem Újvidéket?

Újvidék Szerbia második legnagyobb városa, és Vajdaság Autonóm Tartomány székvárosa. A Duna bal partján helyezkedik el. Általában ezeket találjuk róla bármelyik útleíró kis kalauzban. Ha viszont tényleg el akarunk merülni a város szépségeiben, akkor szükségünk lesz egy helyi vezető útmutatására. Én most segítsek nektek felfedezni ezt a gyönyörű várost.

Újvidék egyáltalán nem nagy város. Mondhatjuk közepesnek. Azok a helyek, amelyeket a legérdekesebb megtekinteni, a történelmi központban helyezkednek el. Kiinduló a városháza előtti tér. A tér egyik végében található a Mária neve római katolikus templom, s vele szemben a városháza. A tér közepén Svetozar Miletić szobra áll. Ettől a szobortól kicsivel arrébb áll valamikor a Szentháromság szobor, amit sajnos a kommunista partizánok a város második világháború utáni visszacsatolása után felrobbantottak. Darabjait állítólag beépítették a telepi Szent Erzsébet római katolikus templom oltárköveibe. A térről egy utca vezet minket tovább. Számomra ez az utca, és a Duna utca lepipálja még a francia főváros, Párizs leghíresebb sugárútját is. Szerény, de szépséges időgépként repít minket vissza a valamikori Osztrák-Magyar Monarchiába. Ennek az utcának és a Duna utcának a kereszteződésén áll az ortodox püspöki palota. Mögötte áll a „Jovina” gimnázium, amit a helyiek hívnak így. A Duna utca, ami egy kicsi, de nagyon szép utca, kivezet minket a Duna parkba. Ezen a télen először állítottak fel jégkorcsolyapályát a területén. Mellette láthatjuk a Vajdasági Múzeumot. Innen egy kevés sétával eljutunk a Duna partig.

Szívesen folytatnám még a város bemutatását, de attól félek, hogy kifogytam az időből. Még találkozunk.

Erdős Lehel, 8. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Szülőfalum, Szaján

Az én szülőfalum egy kis település Vajdaság szívében. Sok minden megtalálható benne, pedig manapság már kevés ember lakja.

Van egy templomunk, amit a múlt hét óta javítanak. Újrafestik az oldalát. Vasárnaponként misére járunk a társaimmal. A népességet tekintve egész jól meg szokott telni a templom. A faluban található még a Kolpingház, ahol egész évben programok vannak, közülük a téli mézeskalácsütés a kedvencem. Ilyenkor sok gyereket meghívunk, és teljes gözzel megy a sütés, a díszítés. Az elmúlt években például ott tanultam meg a tojásfűjás és -festés fortélyait is. Tájházunk is van, aminek Délibáb a neve. Nyáron egyhetes táborokat szoktak szervezni a helybeli fiatalok részére. Tavaly húszan voltunk. Gyöngyfüzést, papírhajtogatást tanultunk, emellett medencézés és kirándulás is volt a programban. Csütörtöki napon kerékpárokkal a falu szélén található mesterséges tóhoz tekertünk, ahol locsolkodtunk, majd a hűvösbe ücsörögve csemegéztünk és karkötőt fontunk. Az ebédünket is ott készítettük el. Jó mulatság volt. A tájházban szeretem még nézegetni a régi könyveket. Érdekesek a megsárgult lapok, és az idő múlására utaló nehéz illatuk. Található még régi bölcső és nyoszolya is a kiállítási részlegben. A falu egyetlen művelődési egyesülete a központ díszé. Ady Endréről kapta a nevét. Hétfőnként egy adai tanár segítségével néptáncot tanulunk. Sok fellépésünk volt már a környező falvakban, és egy alkalommal még a magyarországi Árpádalmán is bizonyíthattunk. A falu szélén folyik a Duna-Tisza-Duna-csatorna, ahova alkalomadtán kilátogatunk a társaimmal. A múlt nyáron az osztályommal jártam ott. Piknikeztünk és a stégen kacszantunk. Remek móka volt. A legfőbb hely azonban számomra az isko-

Kerek kompozíció

Nyári Laura, 7. osztály, Szervó Mihály iskola, Muzslya

la. Ez az egyetlen hely, ahol az időm javát töltöm nap mint nap, és ahova időnként délutánként is betérek. A tanévkezdés első napját várom mindig a legjobban. Ki nem hagynám a nyári élménybeszámolókat. A többi nap már a tanulásé, és nem a játéké.

Nagyon szeretek a faluban élni. Itt mindegy, hogy nyár van vagy tél, mert élvezetesen telik mindkettő. Nem szeretnék elmenni innen, hisz ez a falu jelent számomra mindent.

Visnyei Viktória, 6. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Az én falum

*Falum neve Orom,
róla írom pár sorom.
Itt mindenkit ismerek,
hiszen ez így kerek.
Bármerre járok,
mindig hazatalálok.
Közel van a város,
ahol a levegő káros.
Mindenfelé fák vannak,
évszakonként változnak.
A falu népe szorgos,
itt mindenki dolgoz.
Én szeretek Oromon élni,
mert itt van miről mesélni!*

**Tratnyik Rafaella, 8. osztály,
Arany János iskola, Orom**

A legjobb barátom

A legjobb barátom neve Szollár Leona, ő 12 éves.

Vele a bölcsiben ismerkedtem meg, de az iskolában lettünk barátok. Leonának barna haja és zöld szeme van. Sportosabb ruhákat visel. Kedvenc időtöltése a kézilabdázás, de néptáncra és zeneiskolába is jár. Szeret nézni és zenét hallgatni. Szorgalmasan tanul, vele ülök az órákon. Kedvenc tantárgya a rajz, mert szeret rajzolni. Leona általában vidám, jókedvű és segítőkész. Sokat hülyéskedünk egymással, néha össze is vesszünk. Azután csak jót nevetünk rajta, vagy pár óráig nem beszélgetünk, de így vagy úgy, eddig mindig kibékültünk. Leona mindennap gyümölcsöt hoz uzsonnára, kedvence a narancs. Ilyenkor megkérdezi:

– Kértek narancsot?

Az iskolában tanítások között sokat beszélgetünk. Tavaly biológiából nővényeket kellett gyűjteni a herbáriumba. Megbeszéltük, hogy ő, Viola és én csüörtökön elmegyünk iskola után virágot gyűjteni. Biciklivel a Tisza felé indultunk, vittük a képeket, hogy tudjuk, melyet is kell szedni. Mikor odaértünk a töltéshez, így szóltam:

– Szerintem balra menjünk!

– Jó – szölte Leona és Viola.

Elindultunk és egy kis idő elteltével Leona így szólt:

– Ott van a lila virág, szedjük le!

Tavaszi megújulás

Kiss Emma, 1. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Leszálltunk a bicikliről és begyűjtöttük a virágot, majd tovább haladtunk. Elmentünk a komphoz, majd Viola így szólt:

– Hány óra lehet?

– Nem tudom, de mindjárt megnézem – mondtam. – Háromnegyed három, siessünk haza, mert elkészünk a zeneiskolából!

Indultunk is hozzám, amikor hazaértünk, három óra volt. Úgy gondoltuk, hogy a lufikkal játszunk indulásig. Sokat nevtünk, beszélgettünk, majd gyorsan mentünk a zeneiskolába.

Örülök, hogy megismerkedtünk Leonával, és jó, hogy mindig sokat szórakozunk.

Harangozó Lili, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Régi iskolás évek

Egy nap a nagyszüleimmel az iskoláról beszélgettünk, és ők elmesélték, milyen is volt régen iskolásnak lenni. Egészen más, mint manapság.

Az ő idejükben volt iskolaköpeny, és így nem piszkították be a ruhájukat és nem vonták el a többi diák figyelmét az öltözködéssel. A nyolcadik után volt még két osztály, ami felkészítő volt. A középiskola csak ezután következett, ami nekünk most négy év, az nekik csak két évből állt. A nagyszüleim azt mondták, hogy amit mi most tanulunk, azt ők középiskolában tanulták. Ezenkívül nem volt ilyen sok tantárgyuk. Az ő idejükben például nem volt informatika meg angol sem. A tanárok szigorúbbak voltak, mint manapság. Régen a diákok nem feleltek a tanárokkal, tisztelték őket, a szüleiket és az idősebbeket is. Ha a diákok rendetlenkedtek az iskolában vagy az órán, szabad volt őket megfegyelmezni. Mesélték, hogy aki magyarórán beszélt, annak százszor kellett leírni, hogy "Az órán nem beszélünk", vagy hogy a matektanár nemegyszer osztott nekik barackot. Akinek ez sem volt elég, az kiment kicsit segíteni a konyhás néniknek, vagy a karbantartónak. Havonta egy alkalommal, pénteken vagy szombaton délután az iskolában teadélután rendeztek, amire a diákok süteményt és szörpöt vittek. Volt zene is, lehetett táncolni. Sokkal kevesebb volt a házi feladat régebben, ezért sokat tudtak segíteni a szüleiknek. A szülők kora reggel kimentek a határba a földekre, és csak este jöttek haza. Ezért a lányok besegítettek, megfőztek, összetakarítottak, a fiúk pedig a kinti munkában segítettek pl. jószágokat ettettek. Mivel sok gyerek volt és mind szeretett kint játszani, a szabadidejükben sötétedésig kint voltak. Akkor még nem a komputer és az okostelefon számított jó játéknak, hanem a fogócska és a bújócska.

Elgondolkodtam azon, amit a nagyszüleim meséltek, és kíváncsi lettem, vajon milyen is lehetett az élet akkoriban. Szeretnék visszamenni az időben, hogy lássam, hogyan tanultak, milyenek voltak a tanárok, mi miatt kaptak büntetést, és milyen lehetett egy teadélután. Biztos jól érezték magukat.

Palatinus Réka, 6. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Versenyen voltam

Amiről most írni fogok, 3 évvel ezelőtt történt velem. Tél volt, hideg, karácsony előtti időszak, amit én nagyon szeretek.

Pénteki nap volt, és a focis csapatommal egy téli tornára készültünk. Délután gyülekeztünk a temerini sportcsarnok előtt. Már nagyon sok versenyen vettem részt, mégis mindig izgulok előtte. Ez egy községi korosztályos verseny volt, így rajtunk kívül még három csapat volt: szőregi, járeki, kolóniai focisták, akik 2004-ben születtek.

Az első meccset megnyertük 2:0-ra, majd a másodikat is 2:1-re. Mivel mi egy jól összeszokott csapat vagyunk, bíztunk benne, hogy sikerül majd megnyernünk akár a tornát is. Az utolsó, mindent eldöntő játszmát a kolóniai csapattal játszottunk. Az első percekben ők berúgtak egy gólt, de mi tovább harcoltunk, aminek meg is lett az eredménye, sikerült 1:1-re szépiténünk. Elszomorított bennünket, amikor éreztük, hogy a bíró az ellenfél csapatának szurkol, és így is bíraskodott. Még a féldő előtt átvettük a vezetést, majd még egy gólt lőttünk, így már 3:1-re vezettünk. Az utolsó percekben sikerült adnunk még egy gólt, ami a végeredmény is lett 4:1. Főlényesen győztünk. Nagyon örültünk, az edzőnk is közénk futott, egymást átkarolva ünnepeltük meg a győzelmünket. A szüleink és a szurkolóink állva tapsoltak. Mi lettünk a községi bajnokok.

Ez a verseny nagyon az emlékezetemben maradt, mindig jó érzéssel tölt el, ha eszembe jut. Szeretek tornákra jönni, mert jó együtt lenni a csapattársaimmal. Sokat viccelődünk, nevetünk, szórakozunk, és ami a legfontosabb, egy közös célért harcolunk.

Mijailović Zalan, 6. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

Csapatban is dolgozhatnak a robotok és az emberek

Eddig a nehéz robotokat mindig külön alkalmazták az emberektől, hogy a munkásokat ne veszélyeztessék, de mostantól erre nem lesz szükség. A nehéz robotok képesek gond nélkül felemelni 200 kilogramm súlyú tárgyat vagy akár 2 méteres sebességgel mozogni másodpercenként. Az üzemeltetők, hogy kizárjanak minden veszélyt, eddig ketrecekkel vagy földre festett vonalakkal elválasztották egymástól az üzemekben lévő gépeket és embereket, holott a két fél együttműködése igazán praktikus és kifizetődő lenne. A Fraunhofer Társaság szakemberei egy olyan biztonsági koncepciót és intelligens robotvezérlést fejlesztettek ki, amelynek köszönhetően a gépek és az emberek együtt dolgozhatnak.

Összesen négy szintet alakítottak ki. Amennyiben például egy ember átnyújt egy gépnek egy építőelemet vagy alkatrészt, akkor az olyan lassan és óvatosan mozog, amennyire azt az adott szint engedélyezi. Amennyiben a két fél eltérő feladatokat végez el egymástól távol, akkor a robot teljes energiával működhet. A legalacsonyabb szint esetében csak két zóna van, a piros és a zöld. Amíg az ember távol van a géptől, az teljes erővel végzi a feladatát, de ha közeledik hozzá az ember, akkor azonnal leállítja a mozgását. Amennyiben a két fél átad egy tárgyat egymásnak, akkor megjelenik a sárga szintjelzés, ez jelöli a kooperációt.

Ahhoz, hogy a gép jól tudjon reagálni partnere mozgataira, ismernie kell annak helyzetét és mozgását, ezt kamerák biztosítják. Két készülék a munkaterületet felülről nézi és mindig az ember aktuális tartózkodási helyzetét jeleníti meg. Egy harmadik kamera a robot „fején” és annak közelében levő területekre összpontosít, így a gép felismerheti az ember arcát, kezét, vagy a kezében tartott tárgyat is. A készülékeket

számos szenzort egészíti ki, amelyek rögzítik a gyorsulást, a helyzetét, a robot erejét, illetve az ember pozícióját és mozgását, hogy így legyen elkerülhető az ütközés.

Az összegyűjtött adatokat intelligens algoritmusok elemzik ki. Ezek gondoskodnak arról is, hogy a robot viselkedése és az összes biztonsági szabály az adott feladattól és helyzettől függően folyamatosan igazodjon egymáshoz. Még az idén vizsgáltják a megoldást, és minél előbb szeretnék az ipar rendelkezésére bocsátani.

A rendszer egy virtuálisvalóság-szemüveg segítségével is tesztelhető. Ilyen esetekben a felhasználó virtuálisan átélheti, hogy milyen lenne közösen dolgozni egy robottal. (origo.hu)

CSILLAGÁSZAT

Akár szabad szemmel is látható áprilisban az üstökös

A Föld közelében halad el ezekben a napokban a Napot 5,4 évenként megkerülő 41P/Tuttle-Giacobini-Kresák (TGK) üstökös, amelyet egy átlagos távcsővel, sőt, jó látású emberek esetében akár szabad szemmel az egész északi féltékről látni lehet április végéig.

A zöldesen csillogó TGK április 1-jén, szombaton, 2 óra 53 perckor közelítette meg a legjobban a Földet, ekkor mindössze 21 millió kilométerre volt tőle. Bár ezután már távolodott bolygónktól, a Naphoz közeledve egyre világosabban kivehető lesz az égen. Távcsővel is azonban csak egy elmosódó foltként, egy kis fénylő felhőként lesz észlelhető, és a csóvját sem lehet látni, mert eltakarja a kómája (az üstökösök magja körül keletkező ködszerű gázfelhő).

Az 1,4 kilométeres átmérőjével a szerényebb méretű üstökösök közé tartozó égitest április 12-én közelítette meg legjobban – körülbelül 160 millió kilométerre – a Napot, és legalább április végéig látható lesz a Földről. Német csillagászok szerint a Sarkcsillag és a Nagy Medve csillagkép között kell keresni. A jégből, porból és kőzetből álló üstökös csillogó zöld színű, különleges szénmolekulái szinte fluoreszkálnak a Nap sugarainak hatására az űrben – hívták fel a figyelmet olasz csillagászok. Számításaik szerint a TGK fénye 6-os erősségű, vagyis épp a szabad szemmel láthatóság határán van, távcsőből elég egy 50 milliméteres objektívvel bír. Az üstökös felfedezőiről és újrafelfedezőiről, egy amerikai, egy francia és egy szlovák csillagászárról nevezték el. 1858-ban, 1907-ben és 1951-ben figyelték meg, és noha keringésideje mindössze 5,4 év, a köztes években nem látták. Csak a

pályaszámítások mutatták meg 1951-ben, hogy e három évben észlelt üstökös egy és ugyanaz. Azóta jobban észlelték, visszatéréseit feljegyezték és megfigyelték.

Április 1-jén a legutóbbi 100 év legjobb láthatóságát mutatta a kómata, olvasható a Vega Csillagászati Egyesület honlapján.

Az 1858. május 31-én felfedezett üstökös legközelebb 2022-ben teszi tiszteletét a Föld közelében. (MTI)

A TGK üstökös Új-Mexikóból nézve

Legelőkön, kaszálókon, árokpartonok és vasúti töltéseken gyakori faj a fürge gyík. Nevével ellentétben viszonylag lassú mozgású, zömök termetű állat, a hím oldalai szép, zöld színűek. Rovarokkal, sáskákkal, szöcskékkel táplálkozik.

Mezei nyúl

A nedves kaszálók, turjános területek környékének jellemző madara a rozsdás csuk. Afrikai szállásáról április közepén érkezik, ettől kezdve lehet hallani a hímek füvolahangokkal is kevert, kellemes csicsérgését. A csukfajok vártamadarak, mindig valami kimagasló ponton, nagyobb kőrön, például héjakútmácsnyán, kerítésdróton vagy bokor csúcsán ülnek, onnan figyelik a környéket, lesnek a fűben mozgó pókokra és rovarokra. Jellemző a fekete pofafolt felett húzódó fehér szemöldöksáv, a begyen a szép, rozsdásárga színeződés, valamint a tövi részükön a fehér, szélső farktollak. Az utóbbiak főleg az éppen felrepülő madáron látszanak jól. Amikor egy le-

Bábrabló

Április az állatvilágban

gelőn egy etető párt figyeltem, észrevettem, hogy csak bizonyos nagyságú területet védelmeznek. Megjelenésemkor mindkét madár féltő hangokat adott, de amikor valamennyire eltávolodtam, megnyugodtak, és újra etetni kezdtek. Többször megismételve az esetet, mindig a láthatatlan, de általuk jól ismert revírhatarig hallatták féltő hangjaikat, védték a területüket.

A mezei nyúl kicsinyei nyitott szemmel és szőrrel borítva születnek. Az első napokban a fűben rejtőznek, és ilyenkor még teljesen szagtalanok, így a szőrmes ragadozók nem veszik észre őket. Anyjuk csak éjszaka, a szoptatáskor keresi fel a három-négy kisnyulat, amelyek szükség esetén néhány nap múlva már futva menekülnek. A sok helyütt szinte teljesen kipusztult üregi nyúl (a házi nyúlfajták őse) föld alatti üregben, a hasárol tépett szőrfészekben hozza világra három-nyolc csupas és zárt szemű fiókáját. A föld alatt számos természetes ellenségük ellen védedtek, így fejlődésük tovább tarthat, az üreget csak háromhetes korukban hagyják el.

Rozsdás csuk

A tavaszi és késő tavaszi erdő hangos a madárdaltól, poszáták, vörösbegyek és fűzikék versengve énekelnek, a kórushoz a lombkoronában mozgó sárgarigó gyönyörű flótája csatlakozik. Ezek a hetek nagyszerű alkalmat kínálnak arra, hogy hangismereteinket fejlesszük. Ha még ismeretlen hangot hallunk, addig kell kutatnunk, míg meg nem látjuk a tulajdonosát, és akinek jó füle van, akár már az első alkalom után mindig rá fog ismerni a madárra.

Tölgyeseink nélkülözhetetlenül fontos rovarfaja az akár 30 milliméterre is megnövő, rézvörös alapon zöldes fényben csillogó aranyos bábrabló. Felmászik a fák koronájába is, ahol a hernyókat, köztük a szőrrel borítottakat is pusztítja. A rágóival szétéptett hernyót gyomorváladékával pépe-

síti, és úgy fogyasztja el. Körülbelül két évig él, és élete folyamán akár ezer hernyót is elpusztít. Lárvája szintén hernyókra vadászik. Az aranyos bábrabló védett, nem szabad bántani.

Gyermekkoromban még gyakorinak számított, manapság azonban már csak ritkán találkozunk egy könnyen felismerhető, rendkívül hosszú csápú bogárral, a nagy hőscincérral. A csáp hossza a hím testének kétszerese. Az öreg állományú tölgyesekben május és augusztus között repül, elsősorban a szürkületi és éjszakai órákban. Ifjúkori emlékem az öreg, rücskös törzsű tölgyfákon a kiszivárgó nedvet kereső szarvasbogarak és hőscincérek látványa. A nőtények öreg tölgyfákba rakják petéiket, a lárva fejlődése több évig tart. Létük az öreg állományú tölgyerdőktől függ, ha ezek eltűnnek, velük együtt búcsúzik a nagy hőscincér is.

A nyest kultúrákötető ragadozó, megtelepszik a városokban. A rokon nyuszt viszont erdőlakó, a dombvidékek és a középhegységek lomblevelű és fenyőkkel kevert, elegyes erdeiben egyaránt előfordul. A szürkületi és éjszakai órákban vadászik, eközben nagy távolságokat tesz meg. A nappali órákat rendszerint faodúban tölti. Tápláléka elsősorban különböző rágcsálóból áll, de a nyesthez hasonlóan a gyümölcsöt is kedveli. A mókus legnagyobb ellensége, ahol megtelepszik, onnan előbb-utóbb eltűnnek a mókusok. A nőtények évente egyszer, többnyire három-négy kölyköt ellenek, ezek két-három hónapig szopnak, és az ősz elejére válnak önállókká.

Ahol gyakoriak az öreg fák, ott jelen vannak a harkályok. Zöld küllővel, nagy és közép fakopánccsal ilyen helyeken mindig találkozom, de gyakran hallottam a fekete harkály harsány „krü-krü-krü-krü” kiáltását és a kis fakopáncs finom „ti-ti-ti” hangját is. A harkályok odúkat készítenek, amelyekben később albérllőként cinégék és légykapók is költhetnek. Valamennyi parkra jellemző a vörösbegy, a csilpcsalpfűzike, a fekete rigó, a barátka és még jó néhány más madár. A szürkületi órákban denevérek csaponganak, erdei egerek keresgélnek az avarban, de felmászhatnak a fákra is, ahol gyakran elfoglalják a cinégék számára kihelyezett fészekodúkat. Majd mindegyik nagyobb parkban és arborétumban van vízfolyás vagy tó is, ahol egyebek mellett tőkés récétet, vonulás idején pedig jégmadarat láthatunk, a víz felett szitakötők repülnek, és néha apró halak dobják csillogó testüket a felszín fölé.

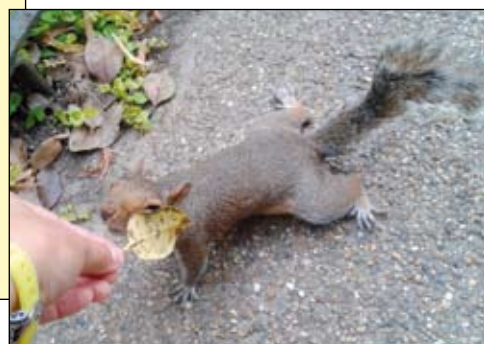
Sch. E.

Érdeemes a parkokba járni!

Aparkban élő állatok megszokták az emberek jelenlétét, sokkal nagyobb bizalommal vannak irántuk, mint erdőben élő társaik, így megfigyelésük is jóval könnyebb. A mókus például, amelyik az erdőben már messziről menekül, a parkban tőlünk néhány lépésnyire keresgél a földön, és csak ha megállunk és ránézünk, kúszik fel a legközelebbi fára. A fán farkával csapkodva, kaffogó hangokat hallatva méltatlankodik egy kicsit, de alig megyünk tovább, máris leereszkedik, és folytatja megszokott tevékenységét.

Érdeemes a parkokban járni, mert sok olyan állati viselkedésformát figyelhetünk meg, amelyre az erdőben csak ritkán nyílhat alkalmunk.

A mókusok megszokták az emberi jelenlétet

A radnóti fecskék

A radnóti gyerekek hiába várták haza az idén a fecskéket. Nem hozta meg őket a tavasz. Pedig már az egész Balog völgye virágba öltözködött a tiszteletükre. Hófehér kökénybokrok nézegették magukat a víz tükkrében. Gólyahír virágok arany szeme nevetett fel rájuk. Harangvirágok harangoztak eléjük: – Jönnek a fecskék, jönnek!

Nem jöttek biz azok. Egy-egy seregük átvágódott a falu fölött, keringett is fölötte, mintha gondolkozóban volna, de aztán csak elsuhogott másfelé. Volt olyan is, amelyik jajveszékelve szántotta a földet a szárnyával, de aztán az is csak továbbroppent. El, el a radnóti határból!

No, a szünyogok, meg a legyek örvendeztek is ennek nagyon. S nagy boldogan zümmögték, döngicsélték körül a radnótiakat:

– Sose búsuljatok, emberek. Szebb a mi nótánk, mint a fecskéké.

Szegény radnótiakra rá is fért volna a vigasztalás, mert nagyon szomorúan tekintettek az égre.

– Jaj már minékünk, ha az Isten madárkái is elhagytak. Nekik sincs már hajlékuk Radnóton. Nem néz már miránk le a jó Isten sem az égből.

Csakugyan hamvas felhőfátyollal takarta el az orcáját a nap. Még a múlt tavaszon Radnóra süttött legörömostebben a Balog mentén. Bogárhátú, tiszta házaira, muskátlis, százsorszépes ablakaira, mályvarózsás kertjeire, piros képű, nevetős szemű, nótás ajkú népére.

Hol vannak most már a virágos házak, hol a nevetés, hol a nóta? Mind megették azt tavaly nyáron a piros tűzmadarak. Ledőlt falomladékok temették be a virágos kerteket, kormos szarufák meredeznek az égre, mint valami óriás kéznek az imádkozó ujjai. Csupa szomorúság itt minden. Hallgatagon járnak kelnek az emberek a háztalan utcákon. Még ahol építenek is, ott is tompán csattog az ácsszekerce. Mintha az is azt csattogná:

– Nem ér ez semmit. Nem lesz többet Radnót. Elkerülök az Isten madarai még a helyét is.

Elég fájdalom az a kicsi madarak szívének is. Azért csicseregtek röptükben olyan sírva-ríva. Nem a régi fészket siratják ők, ahelyett ragasztanának másikat: de hová? Nincsen ereszalja, nincs hajnalvirágos tornác, nincs leveles kapu.

Újfaluba, Czakóba, Iványiba, meg a többi szomszéd faluba kvártélyozták be magukat az idén a radnóti fecskék. Ott is mindenütt derék magyar nép lakik, szívesen befogadja zsellérnek az Isten madárkát. Még örül is neki, hogy így megszapordtak az idén az ő határukban a fecskék.

Annál jobban elkeseredtek a radnótiak. Volt köztük, aki szemét törülgetve sóhajtott el magát:

– Jobb lesz nekünk elbújdosni erről a tájról, amit már a madár is elkerül. Hogy maradhasunk mi akkor radnótiak, ha Radnót nincsen?

S arcról arcra, szívről szívre egyre terült a szomorúság felhője. S az Isten tudja, mi lett volna a vége a nagy bánatnak, ha egy reggel arra nem ébrednek a radnótiak, hogy majd fölveti a határt a nagy fecskecsicsérgés.

Ott ültek az Isten apró kőművesei kútágasokon, félig égett fák kizöldült gallyán, épülő házak ormán, füstös falomladékokon. S olyan fűrgén forgatták a kis fejüket, olyan sebes ficser-

géssel tanácsoztak, hogy a radnótiak mindjárt kitalálták, mi történik itt:

– Országgyűlést tartanak a radnóti fecskék. Azt tartottak azok csakugyan. Visszahozta szegényeket a szívük Radnóra. Megérezték, hogy csak itt vannak ők igazán itthon, azon a földön, amelyen születtek. – Dévilik, devilik, ugye, hogy jó lesz itt? – ezt kérdezték az öregek.

– Itt, itt, itt, jó lesz itt! – felelték vissza a fiatalok.

Azzal hirtelen fölrebent az egész sereg, mint mikor az őszi faleveleket felsodorja a forgószél a magasba.

– Elmennek, elmennek! – ijedeztek a radnótiak.

Dehogyan mentek pedig, dehogyan! Szépen le szálltak párosával. Csak azt keresték a magasból, hol lesz legjobb fészket rakni.

– Csicseri, ficseri, ide ni, ide ni! – röpködtek körül az üres udvarok nekilombosodott fáit.

Mire a nap fölszárította a harmatot, akkorra már ment a munka nagyban. Gyúrták a sarat, szórták a szalmát, villa formájú ágakba rakták a gömbölyű fecskéházakat. Egyik rakta a falat, másik hordta a nekivalót.

– Csicseri, szalma ké-é-é-ék!

– Ficseri, van elé-é-é-ég!

– Add errébb, csicseri!

– Hozom már, ficseri!

Alkonyatra már a maguk házában laktak a radnóti fecskék. Mégpedig fák ágára rakott házbán. Pedig a fecskének nem szokása fára fészkelni. Ezt csak a radnóti fecskék eszelték ki, hogy el ne kelljen nekik szakadni a szülőfalutól.

Boldogan fohászkodtak a húnyó nap sugaraiban, és vidám csicsérgéssel kívántak jó éjszakát a radnótiaknak. Azok se kíváncsítottak már el a falujokból, jaj, dehogyan kíváncsítottak! Visszajöttek az Isten madárkái, visszajött velük a szerencse, az áldás, a jókedv, az öröm.

Az épülő házak körül nevetve sürgölődtek az emberek, boldogan nézték, hogy magasodnak a falak s muzsikaszónál szívesebben hallgatták, milyen vígan csattog az ácsszekerce:

– Ne féljétek, emberek, falu lesz Radnótból megint. Példát mutatnak az ég madarai!

Az ég madarai már akkor álomra készülődtek. Egyre halkuló csicsérgésüket illatos szellő hordta szét a Balog völgyében:

*Adjon Isten, fittyfiritty,
Szép jó éjszakát,
Virrassa ránk, fittyfiritty,
Rózsás hajnalát.*

Móra Ferenc

Boldog születésnapot, József Attila!

Mikor máskor kínálkozhat jobb alkalom arra, hogy a költészetről beszéljünk, ha nem éppen a magyar költészet napján, vagyis április 11-én? És mivel a napokban a csapból is ez folyik, a tévé, a rádió, a magyartanárod, de még a konyhásnéni is ezt emlegeti, így nem lesz számodra újdonság, hogy József Attila születésnapján ünnepeljük a magyar költészetet. József Attilát meg végképp nem szükséges bemutatni.

Íme, tehát a költészet! Más néven poézis... Az egyik vers klasszikus, mindenki ismeri, a másodikat lényegesen kevesebben. Ha sikerült elolvasni őket (ehhez gratulálok!), akkor bizonyosan rájöttél, hogy a két vers összetartozik. Parti Nagy Lajost meghihtette József Attila verse, és az ő sajátos módján először lebontotta az eredetit, majd újra megkeverve az alkotóelemeket, hozzáadva saját játékos verselését, újraírta az Altatót. A végeredménye pedig zavarba ejti az olvasót. Ha rossz kérdést akarnánk feltenni, azt kérdeznénk: Vajon mit akart mondani a költő? De jobban

tesszük, ha ilyeneket nem kérdezzük, hanem elmerülünk Parti Nagy Lajos nem egyszerű, de nagyon szép versében is!

Kell-e értenünk a verset? Érthetjük-e egyáltalán? Csak akkor szerethetünk valamit, ha tökéletesen megértettük? Hát persze, hogy nem... Mi a teendő akkor? Nyissuk ki a versre a fülünket, a szemünket: szánjunk rá időt, hogy elmerüljünk a szövegben, és magában a nyelvben. Olvassunk figyelmesen, akár többször is. Hangosan, némán, ízlés szerint. Forgassuk, pörgessük, rakjuk el, majd vegyük elő újra és újra az olyan kifejezéseket, szóképeket, mint „álmofejlesztő dinamó”, „pupillaherceg” vagy „vattabucskáznak a nyuszik”. Apránként haladva férhetünk hozzá ehhez az „álm nyelv édes vakszöveghez”, amelyet versnek nevezünk.

Szép verseket és álmokat kíván olvasóknak és költőknek egyaránt:

Herédi Károly

**József Attila
Altató**

Lehunnya kék szemét az ég,
lehunnya sok szemét a ház,
dunna alatt alszik a rét –
aludj el szépen, kis Balázs.

Lábára lehajtja fejét,
alszik a bogár, a darázs,
velealszik a zümmögés –
aludj el szépen, kis Balázs.

A villamos is aluszik,
– s míg szendereg a robogás –
álmában csönget egy picit –
aludj el szépen, kis Balázs.

Alszik a széken a kabát,
szunnyadozik a szakadás,
máma már nem hasad tovább –
aludj el szépen, kis Balázs.

Szundít a lapda, meg a sip,
az erdő, a kirándulás,
a jó cukor is aluszik –
aludj el szépen, kis Balázs.

A távolságot, mint üveg
golyót, megkapod, óriás
leszel, csak hunyd le kis szemed, –
aludj el szépen, kis Balázs.

Tűzoltó leszel s katona!
Vadakat terelő juhász!
Látod, elalszik anyuka. –
Aludj el szépen, kis Balázs.
1935. február 2.

**Parti Nagy Lajos
Altatóvers**

„apaló apaló
angyal ül a videó”

dünnögve legfő mesterét
lehunnya két lehunnya száz
a rítt a rútt a rőt a rét
üveggolyókn eldunnaház
egy altatónyi vers kilép
a semmiségből elfeledk
ezik magáról halk durúzs
és légvonatszusz egy kiságy
körül derengő tarka lepk
e rengörül dagár borázs
pillázat és követhené
úgyis minden csak bertamázs
úgysincsen szó rá és ha van
álm nyelv édes vakszöveg
mely persze nem világtalan
a ludjelszé penkisba lázs
abra kadabra dab no meg
leal vezümm zigó kasé
zöngéi közt elandalon
zöngéi közt elalhasé
méz elza jó e pillaméz
álmofejlesztő dinamó
a lépte zengő villanéz
főnövérhúg és főmanó
a konvektorban szendereng
az őrlángöríző sötét
mintha egy fel-felmorranó

tűzhatlan medve ülne bent
s dédelgetné a köldökét
alszik az apró óriás
nem kell már kalapálnia
álmmanó ő is mi más
vele alszik az ória
s a csillagok nagy árja fönn
e néma tiktakk-ária
szikalsi villam usaom
fatutajos a folyamon
pupillaherceg méla tót
távolról suttog altatót
s e távolság szívfájtató
alszik a széken a kezes
lábára lehajtja tehen
orob migás regenderesz
a jó cukor is eluszik
habzó éggel a tetején
vattabucskáznak a nyuszik
durán salik dözer kisa
alszik a konyha karika
alszik a vau és a háp
méz elza is lehajtja szép
pehelynehéz pillázatát
kitelnek lufka kis csodák
sok ellapult családi kör
sok punnya ótvar megszokás
üveggolyóvá visszagör
alszik dodó a szívzagú
winterfeldplatzi bős porosz
lán bajszával nyakadba bú
majd lassan eldoromboloz
s két álmrétre rányító
szemed a távirányító
aludj el szépen Berta mert
a kislibák is alszanak
s az ágyúk is nagy föltekert
karokkal ágyúkanapén
tanulnak mézül dallamul
dalabdi sip geman diszun
aludj el szépen Berta bár
szemedben még száz villamos
jánosbogárnyi szikra jár
de egyszer minden napmozit
dobozba zár az éjszaka
dobozba dédik és mamák
katik babók jóéjtpuszik
és ha elalszik anya is
már az alvás is aluszik
dünnögve két szerelmesét
leejti végre a mesét
s bezár e kis vers maga is

A háztetők fa- és gerendaszerkezetét az ácsok készítik. Ma is van munkájuk bőven az építkezéseken. De mennyivel több és többféle volt egykor, amikor még nem ismerték a műanyagot, nem használtak vasbetont, és rengeteg fából készült eszköz és tárgy vette körül az embereket az otthonukban és a gazdaságban!

Hmm?

Érdekes lenne megfigyelni az otthonodon, hogy melyek azok a szerkezetek, bútordarabok, amelyeket az ács, és melyek azok, amelyeket az asztalos készített. Biztos vagy magadban?

Az ács fával dolgozik. Az erdőből kitermelt nyers fából régen maga készítette a gerendákat, pallókat, deszkákat. Fejszével, bárdal hasította a fát, vonókéssel simára igazította, és csapolással összeállította belőle a ház faszervezetét, a bútort, harangtornyot, malmot, hajót. Kevés szerszáma volt. Az igen régi ácsok még fűrészelt és gyalut sem használtak, ezek a szerszámok későbbi találmányok. A szöveget és a csavart sem ismerték. Úgy illesztették össze a szerkezet darabjait, hogy árkot faragtak a gerendába és egymásba csúsztatták őket. Ezt mondták csapolásnak.

Ahol sok volt a fa, erdős vidéken az egész házat fából építették. Nemcsak a tetőgerendázat, hanem a tetőt fedő zsindey, de még a ház fala is fából volt. A nagy tölgyfagerendákat ékeléssel illesztették egymásba. Ezek voltak a boronafalú házak. Azonban sok fát ki kellett vágni akár egy

RÉGI MESTERSÉGEK

Az ács

egyszerű falusi ház megépítéséhez is. Még több fára volt szükség a várak megerősítéséhez. Amikor aztán végre észrevették az emberek, hogy erősen fogyni kezdtek az erdők, tiltó rendelkezéseket hoztak a boronafalú házak építése ellen. Ettől fogva legfeljebb a házfalak váza készülhetett fából, a többihez más építőanyagot használtak. A harangtornyok bárdolt tölgyfagerendákból készültek. Talpgerendáikat olyan vastagra méretezték, hogy az építmény még a legnagyobb vihart is biztosan megállja.

Nehéz körülmények között dolgoztak az erdei emberek, akik a fát az erdőből kitermelték és elszállították. Erdős vidéken a falukban minden férfi értett a famunkához, egymástól tanulták a mesterséget. A fát az erdőben kivágták, maguk kifaragták belőle a gerendákat, és megépítették a házat. A gazdasági épületek, istállók, ólak, csűrök is mind fából voltak. Nem hívtak ácsmestert, hisz azok voltak maguk is, mégpedig a javából. Nagy mesterségbeli tudásukról árulkodnak a még ma is álló hatalmas csűrök a kertekben. Ám nemcsak a házépítő ácsok voltak mesterei a fafaragásnak, a faszervezetek összeillesztésének és rögzítésének. A hajóácsok, de még a molnárok is kiválóan értettek hozzá. A molnárok maguk építették meg a malmot, jóformán teljes egészében fából. Még a malom fogaskerekei is fából volt.

A bútorkészítők közt külön tudománya volt az ácsolt láda faragásának. Ezek a szép bútordarabok a szobában álltak, és a ruhákat tárolták bennük. A mintákat is bárdal és vésővel faragták ki rájuk. Legszebben a menyasszony kelengyés ládáját díszítették. Az ácsolt ládát a tulipános ládák, azokat meg a szekrények szorították ki a divatból. A tulipános ládát már nem ács, hanem asztalos készítette fűrészelt és simára gyalult deszkából, az összeillesztésükhöz pedig szöveget használt. Festett virágmintákkal, tulipánokkal díszítette. Az ácsolt ládák ezután a kamrába, padlásra kerültek, lisztet, magot tároltak bennük. Ma már csak néhány vidéken, például Palócföldön, Gömörben találkozhatunk velük és múzeumban láthatók.

Az ácsok a fejszén és a bárdon kívül ma már fűrészelt, gyalut és sok komoly szerszámot használnak. Az építkezéseken a munkabiztonságra, saját testi épségükre is vigyáznak, és védősisakot viselnek. (kabocalap.hu)

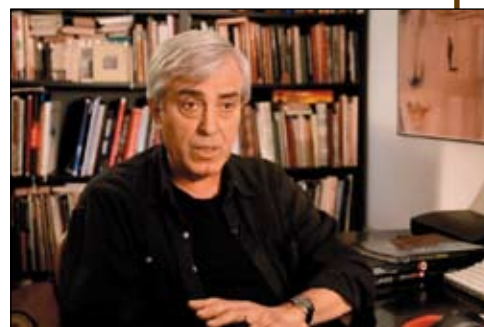
VAJIDASÁGI KÉPZŐMŰVÉSZEK

Baráth Ferenc tervezőgrafikus

Plakátjai tették híressé a magyarkanizsai születésű Baráth Ferencet. Rendkívüli érzékkel készíti a színházi plakátokat több évtizede már, ugyanis ebben a művészeti ágban követhetjük nyomon munkásságát.

Az Újvidéki Képzőművészeti Középiskola elvégzése után a Belgrádi Képzőművészeti Akadémia festészeti szakán folytatta tanulmányait. Ezek megszakítása után visszatér Újvidékre és aktívan részt vesz a város kulturális életében. Alkalmazott grafikával és plakáttervezéssel foglalkozik. 1965-től az Új Symposion folyóirat művészeti szerkesztője, 1970-től

rendszeres munkatársa az újvidéki magyar színháznak. Számos társadalmi és szakmai elismerésben részesült. 1992-ben áttelepült Magyarországra. Tagja a Magyar Alkotóművészek Országos Szövetségének, a Magyar Plakát Társaságnak és a Szinyei Merse Pál Társaságnak.

Munkásságáért megkapta a Magyar Grafikai Biennálé Fődíját, a Munkácsy-díjat és a Magyar Reklámszövetség Kultúráért díját, valamint az Aranyrajzszőg díjat is.

V. Károly német-római császár

Akinek birodalmában „sosem nyugszik le a nap”

A Német-római Birodalom a világtörténelem egyik legnagyobb országa volt. Fénykorát V. Károly Habsburg-házi uralkodó idején érte el. Ez a korszak egyben egy meghatározó időszak a középkor és az újkor között, amikor Európa nagy változásokon esett át.

V. Károly Tiziano festményén

A németalföldi származású Károly 1500. február 4-én született Gentben (ma Belgium). Édesapja I. Fülöp kasztíliai király, anyja pedig Johanna volt, az aragón II. Ferdinánd király lánya, akit a történelem Örült Johannaként ismer. Károly az augsburgi Fugger bankárcsalád pénzügyi támogatásával került a trónra. Birodalmába magába foglalta Aragóniát, Kasztíliát, Ausztriát, Burgundiát, Németalföldet, Portugáliát, Nápolyt, Szicíliát, Szardíniát, a Baleár-szigeteket, sőt Amerika egyes részeit is. Több címet viselt, Spanyolország királya volt 1516-tól, Burgundia hercege 1506-tól, Ausztria főhercege és Tirol grófja... Politikájának fő irányvonala az Itáliáért folyó harc és a reformáció elleni küzdelem volt. Ő volt az az uralkodó, aki Luther Mártont 1521-ben a wormszi birodalmi gyűlésen felszólította, hogy vonja vissza tanait.

X. Leó pápa

A Német-római Birodalom 1500 táján

Figyelemre méltó körülmény, hogy amikor elhunyt I. Miksa német-római császár (1519-ben) és új császárt kellett választani, Károlynak több riválisa volt, közöttük II. Lajos magyar király is. Egyébként Károly uralkodása idején zajlott le a mohácsi csata és ő volt az utolsó, akit a pápa koronázott meg. Az 1526-os év különben épp azért volt fontos, mert Mohács után II. Lajos országai Károly öccsére, Ferdinándra szálltak, másrészt ebben az évben szerezte meg Károly Burgundiát.

Károly 1516-ban örökölte a spanyol trónt, majd három évvel később német-római császárrá választották. Évekig távol volt Spanyolországtól, ahol különben sem szerették, mert idegen volt. Spanyolországgal együtt azonban megszerezte az Újvilág egy részét is, ezért mondták, hogy birodalmában soha nem nyugszik le a nap. Károly

uralkodása háborúskodással telt, Franciaországgal is háborúba keveredett, a franciákkal és oszmán szövetségeseikkel, Szulejmán szultánnal szemben az angolokra és a pápára számíthatott. X. Leó segítségével sikerült is megszereznie Milánót és a Nápolyi Királyságot.

Időközben a német birodalmat belső gondok, lovagok felkelései és parasztlázások gyengítették. A birodalomban a császár akarata ellenére rohamosan terjedt a reformáció, amely a német fejedelmek hatalmát erősítette a központi hatalommal szemben.

1532-ben a nürnbergi birodalmi gyűlésen vallásbékét hirdetett ki, de továbbra is sűrűn meggyűlt a baja az új vallás követőivel. Megígérte, hogy összehív egy zsinatot, ez volt a tridenti zsinat, amelynek célja a katolikus egyház igazi megreformálása volt. A vallásháborúk 1555-ben az augsburgi békével értek véget.

Elterjedt a híres szólás, amely szerint akie a föld, azé a vallás, ezt úgy kellett érteni, hogy az alattvalóknak az uralkodó vallását kell követniük.

V. Károly 1556-ban lemondott országairól és császári koronájáról, visszavonult egy spanyolországi kolostorba és két évvel később, 1558-ban halt meg San Geronimo de Yuste-ban, a mai Spanyolországban, 58 évesen. Az emberek emlékezetében úgy maradt meg, mint a császár, akinek a birodalmában sosem nyugszik le a nap. A trónon fia, II. Fülöp követte.

Tudod-e?

V. Károly uralkodásának több magyar vonatkozása is van. Másképpen alakul a történelem, ha 1519-ben a német választófejedelmek a mohácsi csatában elesett II. Lajos magyar királyt választják meg német-római császárnak. Az V. Károly által összehívott wormszi birodalmi gyűlésnek is van egy magyar vonatkozása, mégpedig az, hogy vendégként ott volt Werbőczy István, Magyarország egykori nádora.

Énekesnők és lemezlovasok

A könnyűzenei világ igen sok újdonságot hozott ebben az évben. A toplisták azt bizonyítják, hogy különleges együttműködések jöttek létre, és a lemezlovasok sem pihentek.

Calvin Harris és az ütős trió

Calvin Harris skót DJ nemrég tette közzé a Heatstroke című dalt, amelyet a poppar nagyaival, Ariana Grandeval, Pharrell Williamszel és Young Thuggal készített el. A szerzemény sokakat meglepett, különösen azért, mert a legnagyobb titokban rögzítették. Az elmúlt két évben ez Calvin Harris hatodik zenei kiadványa, amely egyelőre egyetlen albumra sem került fel. Ugyanakkor ne feledjük, hogy Ariana Grande mostanában több együttműködéssel is megörvendeztette a rajongóit. John Legenddel A szépség és a szörnyeteg betétdalát adták elő, a duetthez egy gyönyörű videoklip készült Dave Meyers rendezésében, a Dangerous Woman című albumán pedig Future amerikai rapperrel, valamint Lil Wayne-nel és Nicki Minajzsal is készített egy-egy szerzeményt.

Dua Lipa újdonságai

Dua Lipa londoni születésű, koszovói albán szülőktől származó énekesnő korábban Saun Paullal készített egy dalt, ezúttal viszont Martin Garrix holland DJ-el dolgozott együtt, így jött létre a Scared To Be Lonely című zeneszám. Dua Lipa azonban máris egy másik újdonsággal jelentkezett, megjelentette legújabb klipjét, amit a Thinking

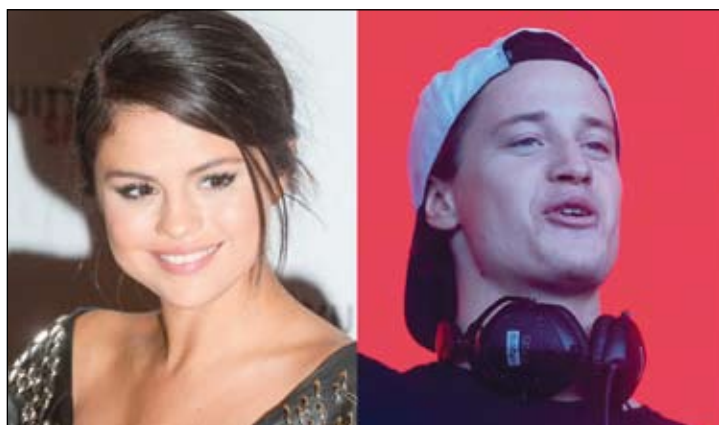
'Bout You című dalához vett fel. Ez a dal rajta lesz az énekesnő első albumán, amely június elején jelenik meg hivatalosan. Az albumon hallhatók lesznek korábbi slágerei is, a Hotter Than Hell, a Blow Your Mind és a Be The One.

Demi Lovato a hármas szám bűvöletében

Demi Lovato visszatért a zenei életbe, méghozzá nem is akárhogy. Ezúttal a Cheat Codes amerikai lemezlovas trióval működött együtt, és létrehozták a No Promises című felvételt. Az énekesnő rajongóinak nagyon tetszik a dal, annak ellenére, hogy eltér Demi Lovato eddigi zenei stílusától. Az énekesnő máris egy következő projekten dolgozik. Várhatóan az év második felében mutatják be a Charming című animációs filmet, amelyben Demi Lovato, Ashley Tisdale és Avril Lavigne is megszólaltatnak karaktereket, ha pedig minden igaz, dalra is fakadnak az egyik jelenetben.

Selena Gomez szerteágazó együttműködései

Nemrég Selena Gomez is meglepte a rajongóit. Kíváncsi, a norvég DJ-el működött együtt, és ebből jött létre az It Ain't Me című sláger. A két előadó az együttműködésről már korábban értesítette a rajongókat, akik már nagyon várták az új zeneszámot. Úgy tudni, hogy Selena Gomez egy másik együttműködést is megvalósított: egy country énekesssel, Thomas Rhett-tel készítették egy dalt. Ezenkívül az énekesnő a 13 okom volt című sorozathoz két zeneszámot is készített. Egyik a Kill Em With Kindness, a másik a nyolcvanas években népszerű Yazoo együttes Only You című dalának átdolgozása.

Focilabda helyett kard

Májusban kerül mozikba az Arthur király: A kard legendája című alkotás. A történelmi háttérű kalandfilmet Guy Ritchie rendezi, Charlie Hunnam, Jude Law, Annabelle Wallis, Hermione Corfield, Katie McGrath, Eric Bana és Poppy Delevingne, azaz Cara Delevingne nővérének főszereplésével. A filmben az ex-focicsillag David Beckham is megjelenik, erről ő maga értesítette rajongóit. David azt is elújságolta, hogy a szerepe megformálása érdekében sokkoló átalakuláson ment keresztül, a profi sminkesek hegeket, véraláfutásokat kreáltak az arcára, és fogait is ápolatlaná csúfították. Érdekesség, nem ez az első alkalom, hogy David Beckham együtt dolgozott a híres rendezővel, 2013-ban ugyanis egy reklámkampányon munkálkodtak közösen.

Új album, új film

Nyárra várható a Dunkirk című háborús dráma bemutatója, a film készítői máris előzetesekkel hirdetik. A Dunkirkben ismert színészeket is láthatunk, ilyen például Kenneth Branagh, Mark Rylance, Tom Hardy és Cillian Murphy. A rendező, Christopher Nolan arról beszélt egy interjúban, hogy fiatal, ismeretlen színészeknek is szereplési lehetőséget akart nyújtani, így sok újonc is megjelenik a filmben. Egyikük Harry Styles, ennél fogva nem csupán a filmkedvelők várják az alkotást, hanem az 1D kitaró rajongói is. Nolan ezzel kapcsolatban azt mondta, hogy persze Harry nem ismeretlen, de őt is a meghallgatáson nyújtott teljesítménye alapján választotta ki, miután meglátta benne azt, amit rendezői szemmel keresett. Harry Styles-nak egyébként ez az év egy új mérföldkövet jelent a karrierjében. Egyrészt a Dunkirk lesz színészi debütálása, másrészt hamarosan első szólóalbumát adja ki. A napokban megjelent Sign of the Times című dal ebbe nyújtott betekintést.

PlayIT!

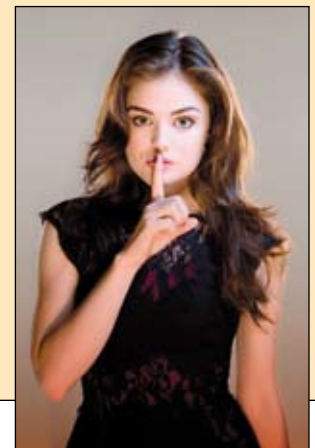

Anett és Anca Szegedre is ellátogat

Anett és Anca (lásd a hátlapot!) az egyik legismertebb magyar YouTube-gamer páros, akiket a vloggerek közt is számon tartanak. Anett 2001-ben, Anca egy évvel korábban született. Úgy tudni, hogy egy angol Minecraft szerveren találkoztak. Anett arra lett figyelmes, hogy valakinek ugyanaz a játékosneve, mint az övé, és ráírt az illetőre. A két lány ezek után is tartotta a kapcsolatot, órákig társalogtak, sokat játszottak, így szoros barátság alakult ki közöttük. 2013-ban feltettek néhány videót, a következő évben pedig már komolyabbra vették az együttműködést és létrehozták első vlogos jelentkezésüket. A siker nem maradt el, egyre népesebb lett a rajongótáboruk. Mára a lányok saját logóval ellátott pólókat, bögréket és egyéb tárgyakat is értékesítenek. Fő témáik a Minecraft és egyéb játékok, a Ti kértétek, a Típusok, a Kérdezz-felelek és egyéb vlogok. Manapság a vloggerek egyre népszerűbbek. Ennek titka, hogy a vlogok sokkal személyesebb élményt nyújtanak, mint mondjuk megnézni egy filmet. A vlogger megosztja a gondolkodásmódját, a világnézetét, a mindennapos küzdelmeit, gyakran humorosan beszél egy-egy jelenségről, vagy kihívásokat teljesít. A gamerek játékokat mutatnak be, érdekes tippeket osztanak meg és általában vicces beszólásokkal színesítik a játék menetét. A nők ugyan kevésbé képviseltetik magukat ebben a témában, ez ellen tesz például Anca és Anett. Arról pedig, hogy az online élmény átmenjen offline-ba, azaz élő megmutatkozásba is, az olyan rendezvények gondoskodnak, mint amilyen a PlayIT, amely minden bizonnyal a legnagyobb magyarországi gamer rendezvény. Rengetegen látogatják mind Budapesten, mind más településeken. A rendezvény gerincét épp a YouTube videók adják. Ezekon lehet élőben is találkozni például Anettel és Ancsával is. Április 29-én jelen lesznek Budapesten, május 6-án Debrecenben, június 11-én pedig a szegedi PlayIT-re látogatnak el.

Élet a PLL után

Hamarosan kezdik sugározni a Pretty Little Liars, azaz Hazug csajok utolsó epizódját. A sorozat szereplői számára mondhatni lezárul egy korszak, ugyanakkor máris új lehetőségeket ragadnak meg. Lucy Hale például egy hamarosan érkező sorozatban, a Life Sentence-ben játssza az egyik főszerepet, és ugyancsak főszerepben láthatjuk majd az Olivia Milch által rendezett Dude című filmben. Lucy Hale azóta egy újabb szerepet is elvállalt: a Truth Or Dare, azaz Felelsz vagy mersz című alkotásról van szó, amelyet Jeff Wadlow rendez. A film cselekményének

középpontjában egy mexikói egyetemista lány áll, akit rávesznek, hogy a címben megnevezett játék természetfeletti változatában próbáljon szerencsét.

Jelige: „Cspikerózsa”

Kedves Bizi!

Hetedik osztályos lány vagyok, aki napok óta álmatlanul forog az ágyában. Óriási szerelmi problémával jelentkezek neked tanácsért. Szerelmes vagyok. De nem egy fiúba, hanem egyenesen kettőbe! Az egyikkel 3 hónapot jártam az ősszel, de egyszerűen megszakadt a kapcsolatunk. Miért, nem tudom! Amikor érdeklődtem felőle, azt mondták, hogy egy másik lánnyal jár. Új csaja van! Amióta megtudtam, megesz a féltékenység. Szinte meg tudnám verni a csajt. Megpróbáltam kibékülni a fiúval, de ő úgy tett, mintha az egyik fülén be, a másikon meg kiment volna, amit mondtam neki. SMS-eket írok neki, hogy szeretem, és ki szeretné vele békülni, de ő nem válaszol. Csak egyszer-kétszer megcsörgetett, de azt is úgy, hogy én hívtam és megszakítottam a vonalat. Nem hiszem, hogy egyszerűen el tudom felejteni! A másik fiú, akibe beleszerettem, titokzatos még. Csak képen láttam (Facebookon), és ő is nagyon szép fiú, mint a másik szerelmem. Ő is látott már engem képen, és azt írta, hogy nagyon szeret. Én is visszaírtam, hogy szeretem. Ő azt írta, hogy rajtam kívül nincs semmilyen csaja. Most, mivel a 7. osztály nagyon nehéz, a tanulás sem valami fényes. Anyukám, rém dühös rám! Azt mondja, nem az a probléma, hogy nehéz a tananyag, hanem hogy a fiúkon jár az eszem. Amióta ezt a 2 fiút ismerem, a tanulás nem megy valami jól. Kérlek, mondd meg, mit tegyek!

Válasz:

Ami igaz, az igaz! Eléggé bonyolult helyzetben vagy, de ez nem ritkaság serdülőkorokban. Sajnos, nem pontosítottad, hogy tulajdonképpen miben is kell segíteni: a fiúkkal való viszonyod tisztázásában, vagy a tanulási nehézségekkel kapcsolatban.

Először is, ami a fiúkat illeti, a volt fiúdat nyugodtan kihúzhatod a listádról, hisz a ti történeteket befejeztétek, és a fiú már tovább is lépett. A továbbiakban szakítsd meg vele teljesen a kommunikációt! Hagyd békén! Ami volt, az volt! Ha kell, gondolataidat és érzelmeidet írd meg egy búcsúlevélben, amit persze nem küldesz neki el, hanem a levelet megsemmisíted, vagy elteszed az emlékeidet őrző dobozba. Ami az új, fényképes fiút illeti, hogy milyen szándéka van, nem tudhatjuk pontosan. Ez a rossz a virtuális kapcsolatokban, hogy nem kapunk számos visszajelzést, amiből „olvasni” tudunk (tesztartása, amikor együtt vagyunk, a tekintet, a mosoly, az arcmimika, a bőrizzáadás, a hanglejtés stb.). Egy azonban biztos: szerelmeiről még szó sincs! Ebben a pillanatban csak tetszetek egymásnak, tehát csupán vonzalomról beszélhetünk. Ha közelebből megismeritek egymást, halljátok egymás hangját,

megérintitek egymást, úgymond tapinthatjátok, láthatjátok, „szagolhatjátok” egymást, és továbbra is vonzónak tartjátok a másikat, akkor alakulhat ki a „szerelem” is. Mindenesetre nagyon nehéz bármilyen komoly kapcsolatot, de különösen szerelmi viszonyt, „táv-úton” folytatni. Jól gondold át, milyen lehetőségek van a személyes találkozásokra, vagy megtörténhet-e, hogy soha nem lesz módotok közelebből megismerni egymást. Ez határozza meg egy kapcsolat jövőjét is. Abban is biztos vagyok, hogy a nyár közeledtével más fiúk is számításba jönnek majd nálad, akik térben is közelebb állnak hozzád.

Ami a tanulást illeti, igaza van anyukádnak, hisz nagyon el vagy foglalva a szerelmi problémáiddal, ami leköti az energiádat és az idődet is, közben még ábrándozol is, tervezel, levelezel, beszélgetsz a barátjoddal stb., emellett még a itt van ez a bolondos serdülőkor is a maga változásával, az érzelmi kiegyensúlyozatlanságával, és itt van az ún. „fiziológiai lustaság” is, ami a serdülőkor szerves része. Ahhoz, hogy helyrerázódj és újra megfelelő szinten teljesíteni tudj az iskolában, egyensúlyba kell hoznod a fiúkat, a szórakozást, a testi mozgást, a tanulást, az iskolába járást. Ebben nagy segítségére lehetnek a **munkaszokások**, a feladattudat, az önfegyelem, és egy jó adag akarat is. Ha megszoktad, hogy rendszeresen, gondolkodás nélkül, az iskolából hazaérve megírod a leckédet, megtanulod a tanulnivalót, és csak azután térsz rá a telefonálgatásra, SMS-ezésre, számítógépezésre, barátkozásra, szórakozásra, akkor nem lesz nehéz jó jegyeket kapnod. Próbáld meg naponta egy „házifeladatnyi” időre félretenni a szerelmi gondjaidat, a fiúkat, az ábrándozást, és mielőbb megírni, elvégezni a feladataidat, és csak utána, amikor már minden feladatoddal végeztél, átengedni magadat az ábrándozásnak. Ezt úgy teheted meg, ha

igyekszel – ha csak lehet – ugyanabban az időben, ugyanazon a helyen leülni tanulni, ha a kezéd ügyéből elteszed a mobilt, kikapcsolod a TV-t, hogy ne csábítson. Csak a munkaeszközeid és a tanulnivaló legyenek az asztalon, és legalább naponta 1,5-2 órát tanulj (kisebb szüneteket beiktatva). Összpontosíts a tanulásra! Emellett a rendszeres mozgás, a torna is hozzájárul ahhoz, hogy csökkentsd a benned felgyülemelő feszültséget, és jól érezd magad a bőrödben, tudjál összpontosítani. Ha te is akarsz, sikerülni fog!

Kérdéseidre Bori Mária pszichológus válaszol
e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

NAHÁT!

Bűvös mosoly

A mosolygás vonzóna teszt: ezt állapították meg a pszichológusok. Az arckutatásra szakosodott tudóscsoport arra a kérdésre kereste a választ, hogy a különböző arckifejezések hogyan hatnak az emberi érzékelésre. A kísérletre jelentkező több száz egyetemi hallgatónak számítógép által generált arcokat mutattak, amelyek mosolyogtak, vagy éppen utálkozást fejeztek ki. A résztvevőknek ezeket kellett osztályozniuk kedvesség szempontjából.

A mosoly jelentős szerepet játszott. Sokszor az egyébként csúnya ábrázásokat is magasabbra értékelték a résztvevők, mint azokat, amelyek jobban megfeleltek a szépségideálnak, arckifejezésük azonban ellenséges volt. A tudósok szerint ez a mosoly evolúciós funkciójára vezethető vissza: a mosoly az érdeklődést fejezte ki, így segítette a párvalasztás folyamatát is.

Mai körülményeink között is sokat segíthet bennünket a mosoly: sokkal szimpatikusabbak lehetünk mások számára, ha kedves arckifejezéssel fordulunk feléjük, mint ha morcos képet vágunk.

Teljesítményfokozás? De hogyan?

Minden sportágban használnak teljesítményfokozó szereket. Ezek beszedésének célja az erő növelése, a fáradtság leküzdése és a koncentrációképesség fokozása. Ha azonban ezeknek a szerekeknek ennyi pozitív hatása van, akkor vajon miért vannak tiltólistán? A pozitív hatások mellett túlzott használatuk esetén számos kellemetlen és káros mellékhatással is számolni kell. Mik azok a szteroidok?

Egyes sportolók akár az ajánlott napi bevétel többszörösét is beviszik, ami hosszútávon ellenállást vált ki a szervezetben. Sok mindentől függ, hogy milyen mellékhatásokat okoz. Ilyen a nem, a kor, a szer minősége, mennyisége és a bevétel időtartama. Az egészséges gyermekek és a nők például sokkal fogékonyabbak a hatásaira, legyen az negatív vagy pozitív.

Mellékhatásai lehetnek hormonálisak és toxikusak. A hormonális mellékhatások dózistól függően jelentkeznek, a férfiasodás és az agyalapi mirigy hormonjainak csökkenését váltják ki. A toxikus mellékhatás valójában a májkárosodásban nyilvánul meg, ezért ilyen szer szedése esetén különösen fontos a rendszeres májfunkció-ellenőrzés.

A nőknél a férfiasodás jelei észlelhetők: fokozott szőrnövekedés, csiklónövekedés, menstruációs zavarok, a testarányok férfiasá válása, a hang mélyülése. A férfiaknál a here-

funkció zavara miatt csökkenhet a spermiumok száma és mozgékonyága. Megduzzad a prosztata, az agresszió megjelenése sem ritka. (origo.hu)

TESZT

Milyen a modorod?

- Hangosan, érthetően köszönsz az ismerőseidnek, ha belépsz egy helyiségbe, ahol többen is tartózkodnak?**
  - Igen. 3
  - Csak akkor, ha a kedvem úgy tartja. 1
  - Nem tartom fontosnak. 0
- Köszönés közben ránézel a másokra?**
  - Nem 0
  - Igen. 2
  - Igen, és rá is mosolygok. 3
- Ha egy ajtóhoz, kapuhoz egyszerre ketten érkeztek, mit teszel?**
  - Gyorsan besietek 0
  - Előrebocsátom, de csak ha felnőtt az illető. 3
  - Ha nem sietek, beengedem magam előtt. 1
- Ünnepélyes alkalmakra milyen ruhát viselsz?**
  - Teljesen mindegy 0
  - Tiszta legyen, és kész. 2
  - A legszebbet veszem fel 3

- Ha születésnapra, névnapra hívnak, mit viszel az ünnepeltnek?**
  - Ajándékot 2
  - Virágot 3
  - Semmit. 0
- Ha társaságban valaki egy érdekes történetet mond el, hogy reagálsz a történet végén?**
  - Kifejezem a tetszésemet. 3
  - Azt mondom, ez semmi, hallgassátok meg az enyémet 0
  - Másról kezdek el beszélni. 1
- Ha valaki tanácsot kér tőled, mit teszel?**
  - Elküldöm máshoz. 1
  - Igyekszem segíteni. 3
  - Udvárisan elutasítom 0
- Autóbuszon kinek adod át a helyed?**
  - Az idős és beteg embereknek. 3
  - Senkinek 0
  - Aki erre megkér vagy felszólít. 1

Értékelés

18 és 24 pont között

Minden bizonnyal nagyon népszerű vagy. Környezeted kedvel és megbecsül. Persze még te is tökéletesítheted a viselkedésedet azzal, hogy ha neked tesz valaki apróbb szolgálatot, azt mosollyal megköszönöd. Nagyon dicséretes, hogy tudod, mik a jó modor követelményei, és aszerint is cselekszel.

11 és 17 pont között

Még elég távol vagy attól, hogy azt mondják rád, igazán jó modorú vagy. Természetesen olykor már megtalálsz a helyes megoldást. Jó volna, ha többet foglalkoznál a helyes viselkedés alapkövetelményeivel, mert akkor a környezetet másként tekintene rád.

0 és 10 pont között

Komoly hiányosságok vannak nálad a jó modor tekintetében. Az a baj, hogy nem is érdekel, hogyan viselkedsz, és hogyan beszélsz. Kár, mert egy idő után sokan elhúzódnak majd tőled. Igyekezz változtatni a viselkedéseden!

Görög orr

A görög orr nagyon egyenes, hosszúkas és lapos, a vége hegyes, az orrlyukak pedig szűkek.

Ha neked is ilyen orrod van, akkor gyakorlatias természet jellemez. Éles az észjárásod, remek ötleteid vannak és igen határozott vagy az élet minden területén. Sziklaszilárd elveid vannak, nem hagyod magad befolyásolni. Sokszor azonban túl félnék vagy, nem szereted a nagyobb társaságokat és gyakran okoz gondot, hogy jól kifejezd az érzéseidet.

A „csőr” orr

A csőr orr keskeny és behajlott, íves, ezért is nevezik így, mert kissé hasonlít a madarak csőrére.

Ha neked is ilyen van, akkor igazán idealista alkat és karizmatikus egyéniség vagy.

Mit árul el a személyiségedről az orrod formája?

Mindig tudod, mit akarsz és határozott céljaid, alaposan kidolgozott terveid vannak. Mindent megteszel a siker érdekében. Igazi profi vagy, kreativitás jellemez és folyton képzéd magad, hogy te légy a legjobb. Nagyon meggyőző tudsz lenni és jól bánsz a szavakkal is.

Fitos orr

A fitos orr viszonylag kicsi, íves és a vége kissé felfelé hajlik.

Ha a tiéd is ilyen, akkor igazán vidám természet vagy. Mindig sugárzol, mosolyoddal pedig könnyen magadhoz vonzol másokat. Kedves és optimista személyiségednek köszönhetően sokan kedvelnek, viszonylag nagy a baráti társaságod is. Kötelességednek érzed, hogy gondoskodj szeretteidről, akik mindenben számíthatnak rád. Intelligens vagy és mindig tudod, mit akarsz.

Homorú orr

A homorú orr közepén van egy kis kiemelkedés, a vége pedig egy picit felfelé néz.

Ha te is ilyen orr tulajdonosa vagy, akkor igazán kedves és jószívú vagy. Mindig ott vagy, ha a másíknak szüksége van rád. A barátaid gyakran bizzák rád legféltebb titkaikat is,

hiszen tudják, benned megbízhatnak. Emellett azonban túlságosan is érzékeny és törekeny vagy, vannak nehéz időszakok az életedben, amikor neked is szükséged van mások támogatására.

Görbe orr

A görbe orr kissé szabálytalan formájú, közepén valamelyest kiemelkedő.

Ha a te orrod is ilyen, többnyire vidám természet vagy és élvezed az életet. Mindig tudod, mit akarsz, megdolgozol érte és így rendre el is éred azt. A realitás talaján maradsz, reális és logikusan gondolkodsz. Megbízható vagy, lehet rád számítani. Igazán jó barát vagy.

Núbiai orr

Az ilyen orr lapos, alul megvastagodó, kiszélesedő, ezáltal az orrlyukak is viszonylag nagyok, szélesek.

Ha neked is ilyen formájú orrod van, akkor kíváncsi és nyüzsgő természetű van. A problémákat rendre kiválóan oldod meg, ezért sokan kérnek tőled segítséget. Pozitív gondolkodásmód jellemez, többnyire optimista vagy és igen nyitott, szívesen ismer meg új embereket. Őszinte ember vagy és nagyon becsületes.

A feliratos táskák valószínűleg soha nem mennek ki a divatból, szerencsére! A feliratos pólók mellett ez is egy remek felület arra, hogy megcsillogtasd az egyéniségedet. Nem is kell feltétlenül készen kapható verziót választanod, hiszen akár el is készítheted őket saját magadnak.

Textiltoll

A festékek mellett léteznek olyan tollak, amelyekkel textilre lehet írni. Egy hobbiboltban könnyen és viszonylag olcsón beszerezhetsz egy ilyet, a neked tetsző színben. Ezután egy natúr vászontáskára, vagy egy már megunt régebbi szütyődre lesz csak szükséged, és kezdődhet is a gyors átalakítás.

Ha nem vagy biztos a kézügyességében, érdemes előbb halványan felrajzolnod a betűket a tás-

kára, akár egy sima grafitceruzával, és csak utána nekiesni a tollal.

Vasalással rögzíthető

A tollak közül olyat is beszerezhetsz, amelyet külön vasalással is kell fixálnod: ez praktikus, mert a szálak közé is rögzítheted a festékanyagot, így mosni is tudod majd a vászontáskádat. Kombinálj akár több színt, és a feliratot is egyszerűbb mintákkal, geometriai formákkal, hogy szuper legyen a végeredmény.

Sablonnak kinyomtathatod a szöveget, amit szeretnél felvinni a táskára, hiszen a vásznon át fog látszani, így elég csak kopiroznod.

Feliratos táska saját kezűleg

Nyomatos

Ha csak egy betűt szeretnél a táskádon hordani, azt szépen megfestheted textiltfesték segítségével. Ehhez rajzold elő a betűt, majd vékony ecset segítségével fessd meg.

Ha nem csupán csak egy betűt tennél a táskára, hanem szeretnél valami extrábbat is, szerezz be egy csipkés tortaalatétet, tedd a betűre, és mint egy sablonként használva fessd ki az üres, kivágott részeket, így szép csipkeszegélye lesz majd a feliratodnak.

Nyomdázott

Egy hasonló táska elkészítéséhez egy egyszerű motívumos – körös, szívecskés, halacsokás vagy hasonló – nyomdára lesz szükséged, és néhány szép színű textiltfestékre.

Nyomtass vagy írd fel csupa nagybetűvel egy feliratot egy papírra, majd vágd ki egyesével a betűket: ez lesz a sablonod. Helyezd a feliratot a táskára, majd a nyomdát mártsd valamelyik festékbe, és nyomatozd össze a táskádat.

Addig ismételd a különböző színekkel a folyamatot, amíg sűrűn nem fedik minták a táskádat, hogy ha leveszed a betűsablonokat, jól olvasható legyen a feliratod.

Mit jelképeznek a húsvéthoz kötődő állatok?

A csibe

Sok városi gyerek számára ritka élmény lehet egy kiscsibe hagyományos kikelése a tojásból. Az új élet, a megújulás jelképét őrzi a tojásból kibújó húsvéti csibe, melyet képeslapokon díszítőelemként láthatunk mostanság. Gyakran kosárban ülve – hiszen a kotlóstyúk kosáron ülve költött –, s nemegyszer több tojással körülvéve. Gyakori a levelezőlapokon a tojásra festett madár, vagy a kotlóst és csibét együtt ábrázoló kép. Tehát a kiscsibe a tojással együtt a megújulás jelképe.

A bárány

Kevesen tudják, hogy a húsvéti báránynak egykor rituális szerepe volt. Ma már nemigen fogyasztanak bárányhúsból készült ételt húsvétkor, ám a húsvéti sonka szinte elmaradhatatlan eledel. A húsvéti bárány, mint jelkép, egyrészt kapcsolatba hozható azzal, hogy a bárányok tavasszal jönnek a világra. Másrészt a legfontosabb szerepe mégiscsak abban rejlik, hogy Jézus Krisztus áldozati bárányként halt kereszthalált. Ezért nevezik őt a keresztények a mai napig Is-ten bárányának.

A nyúl

Ma sok-sok gyerek abban a tévhitben él, hogy a nyuszi hozza (esetleg kotlós módjára tojja) a húsvéti ajándékot, amit – ahol csak mód van rá – a szabadban elkészített kis fészekben, kosárkában helyez el. A húsvéti ajándékhozó nyúl érdekes és furcsa hagyománya német föld-ről származik, vidékünkön pedig a XIX. században honosodott meg. Eredetére meggyőző magyarázatot a német kutatók sem tudnak adni. Egyszerű tévedésre gyanakszanak: feltehetően a tojáshozó császármadár, a Haselhuhn nevének lerövidülése eredményezte a Hasel, azaz a nyúl húsvéti megjelenését.

Húsvéti tojásfestési ötletek

Minták zsírkrétával

Hozzávalók: főtt tojás, színes zsírkrétakészlet, tojásfesték. Először rajzoljunk mintákat a főtt tojásra zsírkrétával. Több színt is használhatunk. Tegyük bele a tojásokat a festőlébe, hagyjuk benne egy picit, annyira, amennyire intenzív színeket szeretnénk, majd rakjuk ki őket egy papírtör-lőre, hogy megszáradjanak, és kész is! Ahol a zsírkrétával vonalat húzunk, ott nem fogja be a festék.

Tojásfejek

Hozzávalók: főtt tojás, tojásonként egy pár mozgó szemecske, minipomponok az orroknak, papírragasztó, tubusos, glitter zselés festék vagy tubusos üvegfesték, ceruza, filctoll. Tegyük a tojást egy üres tojástartó tetejére. A zselés festékekkel készítsük el a fejcskék haját,

illetve sapkáját. Ha a lányfejeknek masnit is szeretnénk, akkor azt előbb rajzoljuk meg, színezzük ki, vágjuk ki, és a zselés, vagy a szintén kidomborodó üvegfestékekkel készített frizurába állít-suk bele a száradás előtt. Ezután ragasz-szuk fel a szemeket és a pomponokat orrnak. Filctollal rajzoljuk meg a szá-jakat is! Ceruzával satírozhatunk egy kis arcpírt is az orcákra, ha sápadtnak érezzük a tojásfejcskéinket.

Kőtojások

Hozzávalók: főtt tojás, akrilfesték vagy tempera (lényeg, hogy fedő le-gyen), szivacs, kis műanyag tálka pa-lettának, kis tálka tiszta víz. Tegyük a tojást üres tojástartó doboz tetejére. Vágjuk fel a szivacsot annyifelé, ahány színnel szeretnénk festeni. Mártsuk bele a szivacsot a vízbe, és jól facsarjuk ki. Aztán nyomjunk a tálkába egy kis festékpöttyöt, dörögöljük bele a szivacsot, és puhán nyomkodjuk rá a festendő tojásra. Ha megszáradt a tojás, megfor-díthatjuk, és a másik oldalát is megfest-hetjük. Több színnel is dolgozhatunk. Ha színes alapra szeretnénk kezdeni, akkor tegyük a tojásokat először festő-lébe. Sok örömet a tojásfestéshez!

Locsolóversek

Én kis kertészlegény
vagyok,
Rózsavízzel locsolkodom.
Úgy locsolom a lányokat,
Mint kertész a virágokat.

Kelj föl párnáidról,
szép ibolyavirág,
Nézz ki az ablakon,
milyen szép a világ!
Megöntözlek szépen az ég
harmatával,
Teljék a tarisznya szép
piros tojással!

Ajtó mellett állok,
Piros tojást várok.
Ha nem adják párjával,
Elszökök a lányával!

Kerek erdőn jártam,
Piros tojást láttam,
Bárány húzta rengő kocsin,
Mindjárt ideszálltam.
Nesze hát rózsavíz,
Gyöngyöm,
gyöngyvirágom.
Hol a tojás, piros tojás?
Tarisznyámba várom!

REJTVÉNY

Keresztrejtvény

Az első ember, aki megkerülte a földet 1961. április 12-én.

Vízszintes sorok: Űrhajós, 8. Olasz igen, 9. Ezen a napon, 10. Közös szó, 11. „N”, 12. Hangsín szerbül, 13. Nemesfém, 15. Magyar író, 18. Római hat, 19. Cirkuszi artista, 21. Szig-nál, 23. Ali betűi, 24. Len szerbül, 25. Női név, 27. Fél alma, 28. Házörző, 30. Negatív elektród, 32. Összevissza tol.

Függőleges sorok: 2. Utóirat, 3. Női név, 4. Jánoska, 5. Porcióz, 6. Bački breg, fordítva, 7. Női név, 8. A vízszintes 1. folytatása, 12. A múlt idő egyik jele, 14. A történet idején, 16. Tulajdonod, 17. Fekete-tengeri félsziget, 20. Pozitív jelzé-sű elektród, 22. Római 51, 26. Üdítő ital, 27. Kínai elnök volt, 29. Bányai János, 30. Kányádi Sándor, 31. Állatlakás.

1	2		3	4		5	6		7	
8		☀	9		☀	10		☀	11	
	☀	12			☀	13		14		
15	16				17				☀	
18		☀	19						20	
21		22	☀	23		☀	24			
25			26	☀		☀	27		☀	
	☀	☀	28	29	☀	30			31	
							32			☀

Betűrejtvények

1

M	
R	SZ
	E TŐ

2

SZ	SZ
SZ	SZ
	SZ

3

SÉG

4

Ü
ME

Skandináv rejtvény (12.)

Rejtvényünkben annak a magyar költőnek a nevét és két versének a címét találjátok, akinek a születésnapján, április 11-én ünnepeljük a költészet napját.

	NŐI NÉV	ÉGÉS BETŰI	HA ANGOLUL	A SOR VÉGÉN ALL	TE ÉS ÉN	MÉRGEZŐ NÖVÉNY	
	JAPÁN	ROVAR TESZI	PÁROSAN MEGY!	FÉRFINÉV	TELESPORT	KÜSZÖ-NÖVÉNY	
	NÖVÉNYI HAJTÁS			ŐSZTÖNZŐ SZŐCSKA		KORTYOLD	
	SELYEM-SZÖVET		1550	MI VAN A KEZEDBEN?		GYŰJTŐ-BOMBA	
			DEKA EGYNEMŰI		FORDÍTVA URÁN!		
KÉN	A BETEGSÉG KÜLSŐ JELE	MÁLTA			ANNA BETŰI		
VAKÁCIÓ	NORD	IGEFAJTA	ILYEN TORTA IS VAN				
			NÖVÉNYI TAMASZTÉK		FOSZFOR	LIBAHANG	
			LELKI-PÁSZTOR		FÁRADNI KEZD	50	
FEJETLEN SÜN	KELET	G. P.		ZAMBIA	VIDÉKEN		
	MARTON ÉVA	ILONA PÁROSAI		SZOLMIZÁCIÓS HANG	BEDE ANNA		
			JUTTAT				
			NÉVELŐ	PÁROL			LY. Á.
				1000			EGY
EL-TULAJDONÍT						LIMA BETŰI	

Megfejtések. Keresztrejtvény: JURIJ GAGARIN SZOVIET ŰRHAJÓS
 Betűrejtvények: 1. EMBERSZERETŐ, 2. CSUPASZ, 3. FELESÉG, 4. MENÜ
 Skandináv rejtvény: JÓZSEF ATTILA, A DUNÁNÁL, SZÜLETÉSNAPOMRA

Horoggal a kábítószer ellen

Iskolások horgászversenye Szenttamáson

A szenttamási helyi közösség sportbizottsága és a helyi Šaran Sporthorgász Egyesület szervezésében április 1-jén a Duna-Tisza-Duna-csatornán horgászversenyt rendeztek a község általános iskolás diákjai számára. Az Udicom protiv droge – Horoggal a kábítószer ellen elnevezésű versenyre – amely már harmadik éve kerül megrendezésre – a község három általános iskolájából 79 versenyző nevezett be.

A Nagyhidnál szervezett verseny két kategóriában zajlott, mégpedig az alsósok és a felsősök csoportjában. A kiscsoportosok versenye 9 órakor kezdődött és 11 óráig tartott. Ezután lemérték a zsákmányt, majd az eredményhirdetés és a díjátadás következett.

Az alsósok csoportjában, ahol 37 versenyző állt rajthoz, az első helyet Milica Čobanov (Vuk Karadžić iskola) szerezte meg 1430, a második Filip Jovanović (J. J. Zmaj iskola) lett 1405, a harmadik helyen pedig Stevan Molnar (J. J. Zmaj iskola) végzett 1375 gramm hallal.

A felsősök délben gyülekeztek, a horgászhelyek kisorsolása után a verseny 13.30-kor kezdődött és 16.30-ig tartott.

A nagycsoportban Fulajtár Martin (J. J. Zmaj iskola) győzött 3305 g, a második helyen Balázs Nikolett (J. J. Zmaj) végzett 3005 g, a harmadik pedig Nikola Racić (Vuk Karadžić iskola) lett 2330 g hallal.

Összesítésben a legjobb a Jovan Jovanović Zmaj, második a Vuk Karadžić, harmadik pedig a turijai Petar Drapšin iskola lett. A verseny végén az iskolák egy-egy serleget kaptak.

István Károly horgászbíró, a Šaran Sporthorgász Egyesület elnökségi tagja elmondta, a horgászok külön örülnek annak, hogy a gyerekeknek szervezett horgászverseny nagy visszhangra talált, és sokan neveztek be.

– Idén immár harmadik éve, hogy megrendeztük ezt a versenyt, az érdeklődés évről évre nagyobb, ami arról tanúskodik, hogy Szenttamáson a sporthorgászat a gyerekek és a felnőttek körében is igen népszerű. Reméljük, jövőre még többen eljönnek – mondta az eredményhirdetést követően a bíró. Együttal külön köszönetet mondott a helyi közösségek, továbbá a Šaran Sporthorgász Egyesület vezetőségének és tagjainak a verseny szervezésében vállalt feladatokért.

P. L.

A díjazottak és a szervezők

Költészet

Férj a feleségének:

– Drágám, te vagy a megtestesült költészet!
Ajkad Weöres, szíved Arany, agyad Tompa!

Rajzórán

Az első osztályban rajzórán a gyerekek virágokat rajzolnak. Van, aki gyönyörű orgonákat, van, aki egy csokor tulipánt, egyedül Pistikének üres a rajzlapja. Kérdezi tőle a tanító néni:

- Te, kisfiam, nem rajzoltál semmit?
- Dehogynem, rózsákat!
- Hiszen semmi nincs a rajzlapodon.
- Igen, mert ezek futórózsák!

A hét napjai

A tanító néni kérdezi Józsikától:

- Na, tudod-e hány nap van egy évben?
- Hét.
- Hét? Gondolkozz csak!
- Szerintem hét.
- Dehogyis!
- Én csak hetet ismerek: hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap. Azt nem tetszett mondani, hogy ismétlem el ötvenkét-szer!

Hajótörött

Egy hajótörött már hónapok óta él magányosan az óceán közepén, egy lakatlan szigeten, amikor egyszer csak megpillant egy palackot a parton, a homokban. A palackban egy papírtekerecs. Gyorsan kihúzza a dugót, szétnyitja a papírt, és a következőt olvassa:

„Mivel hosszú idő óta nem vette igénybe szolgáltatásunkat, sajnálatlalt közöljük, hogy internet-előfizetését töröltük.”

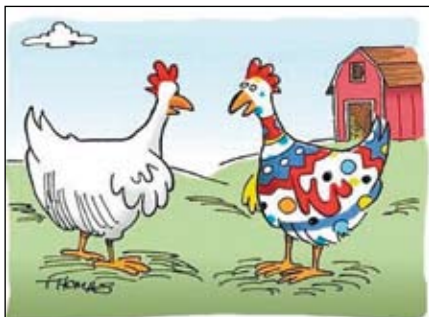
Udvariasság

Két férfi ül egy asztalnál az étteremben, két-személyes haltálat rendelnek. Hozza is a pincér a tálalt, rajta egy kisebb és egy nagyobb halal. Az egyik férfi előzékenyen kínálja a másiknak:

- Vegyél előbb te!
- A másik kiveszi a tálról a nagyobb halat.

Az udvarias megköszöri a torkát, aztán így szól:

- Ha én szedtem volna elsőként, én biztos, hogy a kisebbet választottam volna.
- Mire a másik:
- Akkor ne panaszkodj! Így is azt kaptad.

- Húsvéti tojás voltam.

Gyöngyszemek iskolai dolgozatokból

- Mit tartalmazott a jobbágyrendelet?
A jobbágyokat robotokra kell cserélni.
- Ki volt Hammurapi? Egy 2 méteres köszobor.
- A mókák fedezték fel a mór stílust.... Leginkább a spanyoloknál terjedt el, akik kiirtották a mórakat. A stílus maradhatott.
- IV. Béla idején járásokra oszlott az ország, a legismertebb járás a tatárjárás volt.
- Ádám evett a tiltott fa gyümölcséből, ezért büntetésül feleségül kellett vennie Évát.
- Egyiptom őslakói a múmiák.
- A farkas felfalta Piroskát, de belebetegedett, mert Piroška romlott volt.
- István királyt a pápa felkente a trónra.
- A harangvirág a bambuszok családjába tartozik.
- Többféle kerek számot ismerünk, de a legkerekesebb szám a nulla.
- Az emberiség nem győz hálát adni Edisonsnak, akinek lángelméjéből kiptantant a villamos, amely szikrájával hajtja a kocsit és benne az utast.

A buta user

Felhasználó levele:

Jó napot!

Ha floppyra akarom másolni a filmet, megnyomom a paste gombot, és akkor megjelenik nekem egy szöveg, hogy a floppy nincs elég hely.

Ezután megnyomom hogy paste shortcut, és akkor a film már ráfér.

Probléma csak akkor van, ha más PC-n akarom elindítani, ugyanis akkor megjelenik, hogy nem találja a filmet, ugyanakkor az én számítógémemen a floppyról normálisan el tudom indítani. Mi lehet a gond?

Köszönöm:

Sári

Válasz:

Kedves Asszonyom!

A válltáskájába nem tudja belegyömöszölni a bundáját. Egy cetli viszont, melyre fel van írva, hogy a bunda a szekrényében van, belefér. Tehát ha otthon van és elolvassa a válltáskában lévő cédulán, hogy a bunda a szekrényben van, akkor azt ott meg is találja. Rosszabb a helyzet, ha a barátnőjénél van, előveszi a cédulát, és ott olvassa el, hogy a bunda a szekrényben van. A barátnője szekrényében viszont a végtelenségig keresheti, a bundája biztosan nem lesz ott...

Magyarázat:

Válltáska – floppy

Bunda – film

Cédula – shortcut

Szekrény – számítógép

Moly a szekrényben – vírus

Szomszéd a szekrényben – hacker

Szolgálati útról hazatérő, szekrényt átvizsgáló férj – BSA (Business Software Alliance)

Murphy

A szülők által tett megfigyelések:

1. Minél később fekszel le, a gyerekek másnap annál korábban ébrednek fel.
2. Ahhoz, hogy egy gyerek tiszta legyen, valami másnak kell bekoszolódnia.
3. A játékok bármekkora teret képesek kitölteni.
4. Minél nehezebb egy ételt elkészíteni, a gyerekeknek annál kevésbé fog ízleni.
5. Egyedül a te gyereked nem tud viselkedni.
6. Ha egy cipő éppen jó méretű, akkor ez a legdrágább darab az egész cipőboltban.
7. A legbiztosabb módja annak, hogy gyereked valamit megtegyen, ha megtiltod neki.
8. A legjobb falatok mindig a szőnyegen végzik.
9. Amint kiérsz az autópályára, a gyerekeknek egyből WC-re kell mennie.
10. Egy gyerek számára mindig az a legvonzóbb, amitől baja eshet.

SZÓJÁTÉK

Szókinceszt

Mit jelentenek az alábbi szavak?
Némelyekre több válasz is helyes.

1. Zsarátnok

- kialvóban levő, csak belül izzó parázs
- lobogó fáklialáng
- az országot gyalogosan járó, kolduló barát
- főpap, apátság feje

2. Varkocs

- békafajta
- zsinór, bojt
- hajfonat
- növény része

3. Haránt

- ferdén, rézsút
- keresztben
- hosszában és keresztben csíkozva
- két pont között a legrövidebb vonalon

4. Törek

- a szőlő kisajtolása után visszamaradt szilárd növényi anyag
- valamely egésznek letört, leszakadt, elenyészően kis része
- cséplési melléktermék, apró szalma és levélrészecskék
- pálinkafőzésre alkalmas hulladék gyümölcs

5. Csalit

- a vad lépre csalására használt madár
- cserjével, bokrokkal sűrűn benőtt hely
- gyomnövény
- erdős, fásított liget

6. Kaszat

- a kaszakő tartására szolgáló tok
- értéktelen holmi, limlom
- zsisbáros árúja
- egyes növények száraz, zárt termése

7. Gödölye

- kisbárány
- tésztaféle
- fiatal háziállat
- fiatal, növendék kecske

8. Fertály

- fél, valaminek a fele
- negyedrészes
- vásárokon árult sült hús
- külső városrész

9. Kerengő

- népi tánc
- fedett, árkádsoros körfolyosó
- körhinta
- fából készült, forgatásra csattogó hangot adó eszköz

10. Áspis

- drágakő
- mérgező kígyó
- mondabeli szörny
- rosszindulatú, alattomos személy

Megfejtések:
1. a, 2. c, 3. a, b, 4. c, 5. b, 6. d, 7. d, 8. b, 9. b, 10. b, d.

Szólánc

Az összetett szó utótagjával alkoss új összetett szót, és így folytasd tovább a láncot! Például a tértől a mutatóig: térzene – zenekar – karének – énekhang – hangjegy – jegykezelő – kezelőorvos – orvostan – tantárgy – tárgymutató.

- fény ..... bíró
- fészek ..... könyv
- zászló ..... gomb
- jel ..... háló
- gomba ..... hős
- málna ..... típus
- rab ..... szakács
- kapa ..... próba
- erdő ..... más

Megfejtés: 1. sugár-terítőzés-veszély-zóna-határ-érték-leté-ldő-járás-bíró, 2. lakó-társ-szög-mérő-műszer-fal-gyom-növénny-tan-könyv, 3. rúd-ugró-deszka-kerítés-oszlop-csarnok-víz-ágy-kabát-gomb, 4. adás-hiba-vadász-fegyver-szállító-tartály-hajó-csavar-húzó-háló, 5. leves-hús-étel-gyár-óriás-csillag-fény-kép-rege-hős, 6. hab-kő-bánya-rém-mese-hős-kor-szak-ember-típus, 7. szolga-sors-játék-szenvedély-beteg-lap-kiadó-ház-mester-szakács, 8. do-hány-termo-talaj-víz-függöny-húzó-háló-zsák-ruha-próba, 9. szel-kakas-ha-rang-láb-törés-vonal-rajz-tábla-kép-más.

GYEREKSAROK

Névadó

Az alábbi, névvel kezdődő mondatok magukban is rejtnek egy-egy nevet. Melyeket?

- Karcsi mondókát mond.
- Ede mesekönyvet olvas.
- Klára málnaszörpöt iszik.
- Emma riporterral beszélget.
- Laci libát etet.
- Árpád ámul-bámul.
- László rántást kever.
- Ágota másol.
- Boglárka tisztálkodik.
- Boldizsár mindig siet.

Megfejtés: 1. Simon, 2. Emese, 3. Amál, 4. Mari, 5. Cili, 6. Ádám, 7. Loránt, 8. Tamás, 9. Kati, 10. Armin.

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Ide 10. számunkban egy megkoszorúzott emlékmű felvételét közöltük. Mint azt sokan tudták, a Vereckehágón álló, monumentális emlékműről van szó. Valószínűleg kevesen láttátok élőben ezt a ma már Kárpátalja, azaz Ukrajna területén álló műalkotást, hisz nagyon távol van tőlünk. A felvétel annál többször szerepel a sajtóban, ugyanis őseink, a honfoglaló magyarok Kárpát-medencébe érkezésének a helyét jelöli. A hágó 841 méter magas, a Beszkidék és a Máramarosi havasok között biztosít átjárót. A hagyomány szerint Árpád vezér itt vezette be népünket új hazánkba, a Kárpát-medencébe. A hágóról állítólag csodálatos látvány tárul szemünk elé. A helyes megfejtést beküldők közül a szerencse a **gunarasi Fodor Ivettre, a Dózsa György iskola harmadikosára** mosolygott. Könyvjutalmát a jövő hónap elején postázzuk.

E heti nyereménykérdésünk az előttünk álló húsvéti ünnepekhez kötődik. Ha tudjátok, írástok meg, hogy a képen látható piros tojások milyen eljárással készültek. A választ mielőbb küldjétek el címünkre, legkésőbb **2017. április 19-éig**. Levélcímünk változatlan: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs

A helyes választ beküldők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki. Kérjük, a nevek mellett tüntessétek fel iskolátok nevét, az osztályt és a lakcímet is. Köszönjük!

Helyesen írni?

A Simonyi Zsigmond helyesírási versenyt a szabadkai Október 10. Általános Iskolában tartották meg. A palicsi Miroslav Antić iskolát három hatodikos tanuló képviselte: B. Varga Zsófia, aki 2., Kőműves Emese, aki 3. és Omerović Imola, aki 4. helyezést ért el. Ők láthatók a felvételen. Felkészítőjük **Arnold Ildikó** magyartanár volt.

Versmondó verseny Zomborban

Egy híján ötvenen léptek színpadra a zombori Magyar Polgári Kaszinóban az április első hétvégéjén megrendezett versmondó versenyen. A XII. Körzeti Szaválóversenyre mindenki azt hozhatta, amit szeret és amit érzése szerint legjobban képes interpretálni. A szabad versválasztás lehetőségét a harmadikos és negyedikes tanulók használták ki a legsikeresebben. Ugyanakkor az utánuk következő három korcsoportnál a zsűri minden alkalommal azaz kezdte az értékelést, hogy a legtöbb problémát a rosszul választott, nem a korosztálynak megfelelő költemények okozták.

Az első csoportban 19-en versengtek. Az első helyet **Zsiga Márk** (Telecska, 4. osztály) szerezte meg. Második lett **Goszpty Iszidóra** (Nemesmilitics, 3. o.), ugyancsak második díjat kapott **Gardil Roland** (Csonoplya, 3. o., anyanyelvápo-

ló), harmadik helyezést nyert **Pálinkás Rita** (Kupuszina, 3. o.). Ebben a kategóriában a bírálóbizottság két különdíjat is kiosztott, ezek nyertesei: **Makó Bulcsu** (Telecska, 3. o.), és **Ódry Sára** (3. o.), aki Székesfehérvárról érkezett a versenyre.

A következő korosztály (5–6. osztály) legjobbjai: **Bagi Lea** (Nemesmilitics, 6. o.), **Molnár Dávid** (Kupuszina, 6. o.) és **Tibor Viktória** (Bezdán, 6. o.). Ebben a csoportban tízen léptek közönség elé.

A hetedikesek és nyolcadikosok korcsoportjában 13-an léptek színpadra. **Hajnal Lívia** (Telecska, 7. o.) különdí-

jat érdemelt ki, első lett **Galac Dóra** (Zombor, 8. o.), második **Szladek Laura** (Zombor, 8. o.), harmadik pedig **Molnár Kitti** (Kupuszina, 7. o.).

A versengésben Zombor, Kupuszina, Csonoplya, Telecska, Doroszló, Bezdán és Nemesmilitics általános iskolái, vendégként a székesfehérvári Zentai Úti Általános Iskola, valamint a Veljko Petrović Gimnázium és a Dr. Ripp Rózsa Egészségügyi Iskola vett részt. A föllépőket a dr. Káich Katalin, Pesitz Mónika és Fekete J. József összetételű zsűri bírálta el.

LFM

Fotó: Kőműves Zoltán

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Maticе srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350–9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány

Magyar Nemzeti Tanács

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

70 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaiipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ókrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Tóth Eszter** ■ Állandó munkatársak: **Bori Mária, Botza Gyarmati Krisztina, Farkas Ilona, Gyarmati Balázs, Herédi Károly, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda,** ■ Telefon: 021/457-100 ■ Kéziratokat és képeket nem őrünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: (csak lapterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószám: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs